

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

26 Ekim 2011 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

26 Ekim 2011 Çarşamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:51
Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	51:58

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:58
ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleri	1:58
Orhan YILMAZ (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü)	2:4
Öneri 1	4:5
Sayıştay Temsilcisi	4:5
Cevap 1	5
Orhan YILMAZ (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü)	5, 12:13
Aykut ERDOĞDU	İstanbul 5, 10:11
Kamer GENÇ	Tunceli 5:10, 11
Harun KARACA	İstanbul 10, 11
Sayıştay Temsilcisi	12, 13
Öneri 2	13
Cevap 2	13
Orhan YILMAZ (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü)	13:14
Sayıştay Temsilcisi	14
Öneri 3	14

Cevap 3		14
Orhan YILMAZ (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü)		14, 17, 20, 21, 22:23, 23, 25
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	14:15, 16, 20, 23:24
Kamer GENÇ	Tunceli	15
Mehmet GELDİ	Giresun	15, 18, 20
Harun KARACA	İstanbul	15, 25
Sayıştay Temsilcisi		16, 17:18, 18:20, 26
Tufan KÖSE	Çorum	21
Edip YILMAZ (Hazine Müsteşarlığı Temsilcisi)		21:22, 24, 25
Haydar AKAR	Kocaeli	23, 26
Ahmet YENİ	Samsun	24
Mehmet ŞEKER	Gaziantep	24, 25
Mehmet Cemal ÖZTAYLAN	Balıkesir	25
Öneri (Rapor Metni S.253 Pr.1)		26:27
Sayıştay Temsilcisi		27, 31
Orhan YILMAZ (ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü)		27:28, 28:29, 30, 31, 34, 42:48, 51
Kamer GENÇ	Tunceli	28, 31:32, 38, 40:41
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	29:30, 35:37, 38, 40, 42, 45, 48:50
Necati ÖZENSOY	Bursa	30, 32:33, 50
Haydar AKAR	Kocaeli	33:34
Aydın BIYIKLIOĞLU	Trabzon	35
Ziver ÖZDEMİR	Batman	36, 38, 41
Harun KARACA	İstanbul	37, 38:39
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	37, 45
Adnan YILMAZ	Erzurum	38
Bülent BELEN	Tekirdağ	39
Ahmet YENİ	Samsun	39:41, 45
İsmail GÜNEŞ	Uşak	41, 48
Mehmet Cemal ÖZTAYLAN	Balıkesir	50
YDK Temsilcisi		50, 52
Tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri		51:58
Rüstem ATEŞ (Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürü)		52, 53
YDK Temsilcisi		52
Öneri 1		52
Cevap 1		53
Rüstem ATEŞ (Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürü)		53
Haydar AKAR	Kocaeli	53
Öneri 2		53
YDK Temsilcisi		53, 58
Cevap 2		53
Rüstem ATEŞ (Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürü)		53, 54, 55:56, 57
Kamer GENÇ	Tunceli	54, 55
Sayıştay Temsilcisi		54
Bülent BELEN	Tekirdağ	55

İsmail GÜNEŞ	Uşak	56
Ahmet YENİ	Samsun	56, 57
Özelleştirme İdaresi Temsilcisi		56, 57:58
Haydar AKAR	Kocaeli	56, 57
Harun KARACA	Balıkesir	57
Sonuç		58
YDK Temsilcisi		58
Rüstem ATEŞ (Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürü)		58

Açılma Saati: 10.30

Kapanma Saati: 13.32

26 Ekim 2011 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.30

BAŞKAN: Fahrettin Poyraz (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet Yeni (Samsun)

SÖZCÜ: Murat Göktürk (Nevşehir)

KÂTİP: Faruk Septioğlu (Elâzığ)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz. 24'üncü Yasama Dönemi ikinci yasama yılının 5'inci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde, sırasıyla, ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, tasfiye hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi ile Türkiye İhracat Kredi Bankası (EXIMBANK)'ın 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle başlıyoruz.

Bildiğiniz gibi, bu kuruluşumuz uzun yıllar, ülkemizin yer altı kaynaklarından olan madenlerin devlet eliyle işletilmesi görevini yürütmüştür.

Başta bor olmak üzere, bakır, krom, gümüş, alüminyum gibi madenlerimiz ilk kurulduğu dönemdeki adı “Eti bank” olan, daha sonra “Eti Holding” ve günümüzde de “Eti Maden İşletmeleri” adıyla faaliyetlerini sürdüren bu kuruluşumuz tarafından işletilmiştir.

Eti Holding bünyesinde yer alan, Eti Bakır, Eti Krom, Eti Gümüş ve Eti Elektrometalurji Anonim Şirketleri 2004 yılında, Eti Alüminyum Anonim Şirketi de 2005 yılında özelleştirilmiştir.

Bugün itibarıyla, Eti Maden İşletmeleri, dünyanın en zengin rezervlerine sahip olduğumuz bor madenlerinin tekel olarak işletilmesi, çeşitli ürünlere dönüştürülmesi ve pazarlanması ile ilgili faaliyetlerini sürdürmektedir.

Başta bor olmak üzere, mermer, toryum, trona gibi birçok maden açısından dünyanın en büyük rezervlerine sahip olan ülkemiz dünya bor rezervlerinin üçte ikisine sahiptir.

Bir ülke için, doğal kaynakların zenginliği büyük bir şanstır. Ancak, esas önemlisi, bu doğal kaynakların ülke ekonomisine azami katkı sağlayacak biçimde işletilmesidir. Bu doğrultuda, bir yandan ürün çeşitliliğini artırmak, bir yandan da katma değeri yüksek ürünler üreterek dünyadaki pazar payımızı daha yüksek seviyelere taşımak hedefimiz olmalıdır.

Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürü, Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Orhan Yılmaz'a söz vereceğim.

Öncesinde, Komisyonumuza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz, buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkan, sayın üyeler, kıymetli basın mensupları, kamunun kıymetli temsilcileri; hepinizi şahsım ve kurumumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Bugünkü görüşmelere başlamadan önce, güncel olarak kurumumuzun, üretim, yatırım, satış ve kârlılıklarıyla ilgili bilgi vermek istiyorum.

Kurumumuz, son yıllarda, üretim miktarında ve satış miktarında oldukça büyük artışlar kaydetmektedir. Bu sene 1 milyon 900 bin tona çıkacağız yani 2000’li yılların başlarında aşağı yukarı 400 binli rakamlardayken neredeyse 2 milyon ton gibi rakamlara ulaşmış vaziyetteyiz. Bu artışın da 2015 senesine kadar süreceğini düşünüyoruz. Buna uygun olarak 2023’e kadar planlarımızı yaptık. Aslında 2023’e kadar da toplamda büyük artışlar bekliyoruz ancak dünyadaki genel gidişatta bazı krizlere rastlamak mümkün. Mesela 2009 senesinde kriz safhasında, ilk altı ay oldukça, satış konusunda sıkıntı çektik ve üretim miktarında azalma oldu ama genel gidişatta, enerji fiyatlarının artışıyla hitap ettiğimiz sektör izolasyon sektörü olduğu için, buralara satış miktarları artıyor ve alternatif enerji üretiminde kullanılan malzemelerde ana girdilerden bir tanesi bor kimyasalları olduğu için, bizim tahminimiz, Çin ve Hindistan’da ve diğer yerlerde sürekli büyüyeceğimiz şeklinde. Bu, üretim miktarımızdı.

Buradaki, 2010 itibarıyla dünyadaki genel payımızı, pazardaki payımızı vermek istiyorum. 2010 itibarıyla pazarın yüzde 40’ına sahip olduk. 2011’de –biraz sonraki slaytta göstereceğim- yüzde 47’ye çıkıyoruz. Yalnız bu yüzde 47’ye çıkarken genel pazar büyümesine rağmen, yüzde 47’ye çıkıyoruz yani durağan bir pazarın yüzde 47’sine sahip değiliz. 2000’lerden itibaren sürekli artan bir tüketimin yüzde 47’sine bu yıl sonu itibarıyla satışta sahip olacağız.

Satış değerlerini de şu şekilde veriyoruz: 2009 senesinde dünyadaki genel krize bağlı olarak satışımız bir miktar düştü ancak 2010 ve 2011 satışlarımız sürekli artıyor. Bu sene beklediğimiz satış 850 ile 875 milyon dolar arasında bir rakama tekabül edecek. Tabii bizim satışımızın şöyle bir özelliği var: Biz net ihracatçıyız, bizim ithalatımız yok yani birçok kuruluşun ithalatı çıktıktan sonra toplam ihracatı çok küçük rakamlarda kalıyor. Hâlbuki biz, net olarak ihracat yapıyoruz.

Bu arada, hazineye ödediğimiz temettü ve kârlılıkla ilgili de bilgi vermek istiyorum. Bu sene 440 milyon dolar kâr edeceğiz, aşağı yukarı 800 trilyon, eski paraya göre 800 trilyon kâr etmeyi düşünüyoruz. Gelecek sene 1 katrilyon kâr etmeyi düşünüyoruz. Bu rakamlar tabii çok hızlı artıyor ve

dolayısıyla hazineye ödediğimiz temettüler de artıyor. Bu sene itibarıyla 227 milyon dolar hazineye temettü ödemeyi planladık. Eylül ayı itibarıyla 576 milyon TL'dir kârımız. Yani bu senenin sonu itibarıyla da 800 trilyon eski paraya göre kâr edeceğiz, şu anki görünen duruma göre.

Bunlar da biraz önce bahsettiğim temettünün milyon TL olarak karşılığı, biraz önceki dolardı.

Bizim şu anda satışımızın çok önemli kısmı yüzde 44'le Çin oldu. Çin'de çok büyük bir atılım yaptık. 2000'lerin başlarında 9 milyon dolar olan satışımız bu senenin sonu itibarıyla 400 milyon doları geçiyor. Aşağı yukarı 42, 43 kat Çin'de büyümüş vaziyetteyiz. Ayrıca, Uzak Doğu'da da yine, Çin dışındaki ülkelerde de satışımız artıyor. Avrupa, ikinci büyük pazarımız ancak durağan seyrediyor. Şu anda Uzak Doğu'daki artış, birkaç sene sonra, Çin dışındaki Uzak Doğu pazarı, ikinci büyük pazar hâline gelecek. Amerika nispeten küçük pazarımız çünkü en büyük rakibimiz pozisyonundaki Amerikan firması burada üretim yapıyor ve satış yapıyor ama orada da toplamda, son beş altı senede aşağı yukarı 4 kat büyüdük, Amerikan pazarında. Oraya da ciddi miktarlarda mal satmaya başladık.

Şimdi, tabii, kurumları hep cirolarıyla öne çıkartıyorlar. Biz bunu biraz değişik bir açıyla, kâr kısmını öne çıkartmak istiyoruz. Biz geçen sene, üretici firmalar içerisinde 6'ncı büyük kâr eden kuruluş olduk ancak ciro açısından bakarsak 43'üncü büyüklükte bir kuruluşuz ama kâr -mutlak değer üstelik de bu- miktarına baktığımız zaman, geçen sene 439 trilyon kârla 6'ncı büyük kâr eden kuruluş olduk. Bu sene 800 trilyona geliyor, çok büyük bir artış var. Sebebi de şu: Bu sene devreye aldığımız neredeyse 400 bin tonluk yeni bor kimyasal fabrikasında hem fabrikalar üretime başladı hem de satışını yaptık. Önümüzdeki üç yıl için çok büyük bir dünya krizi olmazsa satışımızın tamamı yapılmış vaziyette.

İhracatçılar arasında –biraz önce bahsetmiştim- biz 2'nci büyük ihracatçı, 2'nci büyük kâr eden kuruluşuz, ihracatçılar arasında. 1'incisi TÜPRAŞ, 2'ncisi biziz.

Yeni yatırımlarımızdan, en büyük yatırımlarımızdan bir tanesi, şu ana kadar yaptığımız en büyük boraks fabrikalarından bir tanesi -bu sene devreye aldık- 240 bin ton kapasiteli Eskişehir Kırka'da bir fabrika yaptık. Şu anda bu fabrika tam kapasiteye ulaştı ve üretime devam ediyor.

Ayrıca, Kütahya Emet'te borik asit fabrikası yine tam kapasiteye ulaştı, 120 bin ton kapasiteli bir fabrika. Üretime bu sene başladı.

Şimdi, devam eden projelerden de bahsetmek istiyorum. Toplamda 1,5 milyon tona yakın bor kimyasalları kapasitesi varken buna ilaveten 1 milyon ton daha yeni yatırım yapıyoruz. Bunun bir tanesi, 500 bin ton/yıl kapasiteli Eskişehir Kırka'ya yapacağımız fabrikanın ihalesi yapıldı, şu anda değerlendirme safhası. Muhtemelen 2,5-3 sene sonra 1 milyon ton daha ekstra kapasite gelecek.

Bu arada, tabii, borik asit fabrikası da yapacağız, 500 bin ton. O da Emet fabrikasında, Emet'te yapacağız. Buna ham madde sağlayan sülfürik asit fabrikası da yine 550 bin ton kapasiteli

olacak. Bu fabrikanın şöyle bir özelliği olacak: Tamamen kendi enerjisini kendisi üretecek. Sülfürik asit fabrikasının ürettiği enerjiyle enerji ihtiyacı karşılanacak. Yani ne kömür ne gaz, hiçbir şey kullanmayacağız, sadece sülfürik asit fabrikasının ekzotermik reaksiyonu sebebiyle oluşan enerji kullanılacak. Dolayısıyla dünyada bizden daha ucuza kimse borik asit üretemeyecek.

Çok ilginç bir konuda nadir toprak elementleri. Eskişehir Sivrihisar'da nadir toprak elementleri sahamız var. Biz bu sahada nadir toprak elementi üretmek üzere yola çıktık. Nadir toprak elementi, 2006'ya kadar, üretimi ancak maliyetini karşılıyordu fakat 2006'dan günümüze, nadir toprak elementlerinde satış fiyatı tam 20 kat arttı. Dolayısıyla, sadece buradaki 10 bin tonluk satıştan 1 milyar dolar ekstra ciro, hemen hemen bunun yüzde 80-85'i kadar da her sene ekstra kâr etmeyi düşünüyoruz yani 800-900 milyon dolar kâr etmeyi düşünüyoruz çünkü üretim maliyeti satış fiyatının yanında çok düşük bir malzeme bu. "Neden birdenbire böyle bir şey oluştu?" akla soru gelebilir. Elektronik sanayinin olmazlarından olmazı nadir toprak elementlerinin içerisindeki selenyum, neodyum, lantanyum ürünleri. Bunun üretiminin de yüzde 85-90'ını Çin yapıyor. Çin, maden ihracatını çok kısıtladı, kasten. Elektronik sektöründe diğer ülkelerin rekabetçiliğini azaltmak adına, özellikle Japonya'ya ve elektronik eşya üreten diğer ülkelere ihracatı kısıtlı için bu fiyatlar çok fazla arttı. Bizim elimizde şu anda 1 milyon ton nadir toprak elementi var yani çıkarttığımız zaman, bunu işlediğimizde. Tabii, bu, maden değil, onu özellikle söylemek istiyorum, tek başına madenden bahsetmiyoruz. Bu bir cevher. Cevherin içerisindeki nadir toprak elementi miktarı 1 milyon ton, yoksa cevherin miktarı 30 milyon ton. Bu sadece 10 bin tonda her sene 1 milyar dolar ciro elde edeceğiz, çok büyük bir zenginliği -eğer, çok, piyasalarda ekstra bir durum olmazsa- üç sene içerisinde ülkemize katacağımızı düşünüyoruz. 2023'e kadar planımızı yaptık. Normalde stratejik planımızda 2013'te 1 milyar dolara çıkmayı planlamıştık ancak bir sene önce, yani 2012'de 1 milyar dolar hedefine ulaşıyoruz. 2023'te de 2,5 milyar dolar, bu bordan gelen yalnız -biraz önceki bahsettiğim nadir toprak elementleri bu işe dâhil değil- bordan gelen kısım 2,5 milyar dolar yani üstüne de 1 milyar daha koyduğumuz anda 3,5 milyar dolar gibi bir ciroya ulaşacağız. Bunun da hemen hemen 2,5 milyar doları kâr olacak.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, 1 numaralı öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneriler:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna iletilmesi uygun görülen öneriler aşağıdadır.

Öneri 1) Bazı asıl işlerde alt işveren çalıştırılması sorununun çözümlenebilmesi için, İş Kanunu'nun, asıl işlerin hizmet alımı suretiyle yürütülmesine imkân veren 2'nci maddesindeki "Bir

işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir.” cümlesinde ki "... İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle..." ibaresinde yer alan "ile" kelimesinin, uygulamada tereddütlere yol açması nedeniyle konuya açıklık getirilmesini sağlayacak şekilde değiştirilmesi için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması,

BAŞKAN – Evet, cevap olarak...

Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, buradaki konuyu çok basit olarak özetlemek istiyorum. Burada hizmet alımında iki tane kriter var: Ya asıl işiniz olacak ve teknoloji gerektirecek. Hâlbuki sanayideki ilişkiler yüzde 100 böyle yürümüyor. Mesela bizim bir triyaj işimiz var. Bu, teknoloji gerektiren bir iş değil. Okuryazar olmasına bile gerek yok triyaj yapmak için, sadece gözle, “Şu madendir.”, “Şu gangtır.” diye ayırıyorsunuz.

Şimdi, bu şekilde yorumlamada, “Hem teknoloji gerektirme hem de asıl işi beraber olma.” şeklinde yorumlamada büyük sıkıntılar çıkıyor çünkü piyasada, bu işi, bir kere, daha pahalıya yapmak durumunda kalıyorsunuz. Asgari ücretle yaptırdığınız bir işi, çok daha büyük bir, işte, büyük paraya yaptırmak durumunda kalıyorsunuz, artı, başka bir sakıncası, bundan daha büyük bir sakınca, Çalışma Bakanlığının müfettişleri gelip burayla ilgili denetleme yaptığında, “Bu sizin asıl işinizdir.” dendiğinde, orada şu anda müteahhit işçisi olarak çalışan insanların tamamını kamu işçisi olarak işe almanız gerekiyor. Burada çok büyük bir kargaşa var. Daha da önemlisi, asıl iş nedir, tali iş nedir? Bunu kesin sınırlarıyla ayırabilecek bir mekanizma yok. Yani, kime göre asıl iş, kime göre tali iş? Burada çok ciddi bir kafa karışıklığı var. Bu kafa karışıklığını gidermek adına, şu anda “ve” manasında kullanılan “ile”yi biz “veya” olarak yorumlamak istediğimizi söyledik ve bununla ilgili bir düzenleme istedik ancak Çalışma Bakanlığı, böyle bir düzenlemenin şu anda kamuda ve özel sektör arasında ayırım oluşturacağı gerekçesiyle bunu reddetti. Son durum budur.

BAŞKAN – Evet, şimdi, öneriyle ilgili söz isteyen milletvekili arkadaşlarıma söz vereceğim.

Sayın Genel Müdür, arkadaşlarımızın soruları olabilir. O anlamda, not alırsanız, sırasıyla daha sonra cevaplarsınız.

Ancak, burada milletvekili arkadaşlarımızın sorduğu soruların cevabı noktasında bir hazırlık gerektiren durum olursa, ayrıntılı çalışmayı gerektiren bir durum olursa, o zaman da Komisyonun toplantı tutaklarımızın tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde Komisyonumuza yazılı olarak da cevap verme imkânınız var.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu kamu iktisadi teşebbüslerindeki genel taşeronlaşma sorununun aslında bir parçası olarak bütün KİT’lerde karşımıza çıkan konu burada da karşımıza çıkıyor arkadaşlar.

Şimdi, “bir işletmenin dışarıdan hizmet alması” demek, bu Kanun maddesinde, buna İngilizce “outsource” etmek diyorlar yani teknolojiniz bir şeye yetmiyordur, mesela o teknoloji için başka bir şirketten hizmet alırsınız demektir. Aksi takdirde, asli işlerinizi tutup devrettiğiniz zaman işçinin haklarını kendi alt taşeronunuza devrediyor olursunuz ki, “İşçi güvencesiz kalır.” diye bu madde konulmuştur.

İkincisi, ETİ Gümüş gibi bir kurumda... Bizim Maden Kanunu’muz der ki: “Stratejik madenler devlet eliyle işletilir.” Sayın Genel Müdür de bunu bilir. Yani bu bor, en stratejik madenlerden biridir. İşte, bu bor madeninin bu şekilde taşeronlaştırılması ve özel şirketçe işletilmesi Maden Kanunu’na da aykırıdır ve burada diğer bir husus, işte, asgari ücretle işçi çalıştırmak. Sendikasız, hiçbir güvencesi olmayan işçi çalıştırma sorunu burada da karşımıza çıkıyor. Onun için bunu “veya” diye anlamak mümkün değildir, bu “ile” demektir ve kamu işçisi tarafından yapılması gereken işler kamu işçisi tarafından yapılmaktadır çünkü aksi takdirde bir de maliyet unsuru çıkıyor; bir tarafta kamu işçileri bekliyor, çalıştırılmıyor, diğer tarafta da taşeron işçileri çalıştırılıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, evvela, bu Komisyondaki oturuş şeklimizin düzene bağlanması lazım. Şimdi, muhalefette kaç tane milletvekili varsa, muhalefete o kadar yer ayrılması lazım. Yani artık bunun üzerinde durmamak gerekir. Yani, bu Komisyonda oturma düzeni var. Onu şey edelim. Kaç tane muhalefet milletvekili varsa, karşıda bir yer ayrılmalı. Yani böyle karışık oturmaya da gerek yok. Zaten şeylerdeki düzen bu. O bakımdan...

BAŞKAN – Kamer Bey...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Neyse yani ben fikrimi söylüyorum.

BAŞKAN – Hayır, hayır... Sorunuza geçmeden konuyu çözelim. Şimdi, biz, burada Komisyon olarak çalışıyoruz. Dolayısıyla milletvekili arkadaşlarımızın, iktidar muhalefet ayrımı yapmaksızın istediği yerde oturma özgürlüğü var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama maalesef öyle davranışlar oluyor Sayın Başkan. Neyse... Ben söyleyeyim de.

BAŞKAN – Burada sadece şunu söyleyebiliriz, buradaki bürokrat arkadaşlarımızdan ricamız şudur: Milletvekili arkadaşlarımız, Komisyon üyesi arkadaşlarımız geldikleri zaman, esas olan, elbette

yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımız muhatabımız olarak karşıda yer alacaklar ama onun dışındaki arkadaşlarımız önceliği milletvekili arkadaşlarımıza, Komisyon üyesi arkadaşlarımıza tanırılsa memnun oluruz.

Buyurun, devam edin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – İkincisi, şimdi, Sayın Başkan, koskoca ETİ Maden İşletmesiyle ilgili alt komisyon bize iki tane şey getiriyor. Diyor ki: “Yönetmelikte değişiklik yapalım, ‘ile’yi değiştirelim.” Bir de “Burayı demiryollarına bağlayalım.” diyor. Yani, Demiryolları... Aşağı yukarı bu kadar stratejik değeri olan, bu kadar büyük bir işletmenin raporunu incelediğimiz zaman çok değişik şeyler var. Bunlardan, mesela dekapaj işlerini kim yapıyor, ihaleler kime veriliyor, kaç tane personel? Yani, bunlar raporda var ama biz tabii, şu raporu, milletvekili olarak zamanımız çok az. Dolayısıyla, hem alt komisyon bu konuda yeterli şey değil, daha sonra da maalesef Yüksek Denetleme Kurulu da bu konularda çok sağlıklı incelemeler yapmıyorlar.

Şimdi, bizim burada bir görevimiz var. Bizim burada öyle bir inceleme yapmamız lazım ki... KİT’lerde görev yapan kamu görevlisi arkadaşlarımızdan, çok kabiliyetli, çok nitelikli, bu işleri en layık şekilde yapan insanlar vardır, bir de hakikaten o işlere layık olmayan insanlar vardır. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisi adına burada görev yaptığımıza göre, bizim öyle bir inceleme yapmamız lazım ki, hakikaten bulunduğu görevi en iyi şekilde yapan kişiler, bürokratlar varsa, hatta Hükûmete de teklifte bulunalım, şu arkadaşlarımız kabiliyetlidir, niteliklidir, devletin en iyi yerlerinde çalıştırılması hâlinde kendisinden devletin fayda göreceğini oy birliğiyle bunları şey edelim. Aklın yolu bir. Yani, birileri hakikaten bulunduğu bir işletmeyi çok sağlıklı yönetiyorsa, iyi yönetiyorsa, ülkeye ve millete en iyi hizmetler veriyorsa bunun üzerinde de birleşelim. Ama, yani olayları örtbas edecek şekilde raporlar düzenlemek, ondan sonra alt komisyon raporları, olayı, işte, tamamen dikkatten çekmek suretiyle gelirse o zaman biz denetim yapamayız.

BAŞKAN – Kamer Bey, örtbas edilen hususlar varsa... Bakın, basın burada, gazeteci arkadaşlar burada, kamuoyuna açık. Lütfen, örnek olarak söyleyin, sorun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir de efendim, tabii, bakın, ben kendimi de tenkit ediyorum. Ben yeteri kadar inceleyemiyorum.

BAŞKAN – Bir taraftan kurum yetkililerini, bir taraftan Sayıştay yetkililerini suçlamayın. Elinizde somut bir şey varsa, deyin ki: “Siz şu, şu, şu konularda...”

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya şimdi, Sayın Başkan, şimdi şu öneriler yani komisyondan gelen iki tane öneri var. Bakın...

BAŞKAN – Ya bırakın önerileri, şimdi, elinizdeki belgeleri ortaya koyun ya.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, belge meselesi değil ki...

BAŞKAN – Bilgi varsa, bilgiyi paylaşın bizimle.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani, bunun alt komisyonu da ciddi çalışmıyor.

BAŞKAN – Bakın şimdi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Paylaşacağız, bir iki tane şey söyleyeceğiz de hayır, yani siz neyi savunuyorsunuz?

BAŞKAN – Ya “Neyi savunuyorum?” diye bir şey var mı? Şimdi, Sayıştay işini iyi yapmıyor, kurum işini iyi yapmıyor...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yapmıyor tabii... Yani şurada, bize getirilen o kadar kapalı ifadeler... Sayıştay daha başlamadı bu işe yani özellikle bunları bu sene söylüyoruz ki önümüzdeki sene Sayıştay karşımızda hakikaten dört başı mamur raporlarla gelsin. Yani, YDK siyasi iktidarın emrinde olduğu için gitti, görev yapmadığını biliyoruz, baskı gördüğünü görüyoruz ama Sayıştay...

BAŞKAN – Sizin döneminizde, önceki dönemlerde, iktidarda olduğunuz dönemlerde öyle miydi?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, bizim iktidarda olduğumuz dönemler çok azdı, 91-95 arasında, koalisyon iktidarıydı. (Gülüşmeler) Gülecek bir şey de söylemedim. Şimdi, Sayın Başkan araya girmeye gerek yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, komisyon üyesi arkadaşlarımız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Başkanlık makamını doğru dürüst yap. Bir dakika, bir beni dinle.

BAŞKAN – Zaten dinliyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben konuşmamı bitireyim, sen ondan sonra bana cevap ver canım. Mecbur musun iki de bir araya girmeye.

BAŞKAN – Bir dakika... Şimdi, konuşma özgürlüğü...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, mecbur musun iki de bir araya girmeye?

BAŞKAN – Elbette, her komisyon üyesi arkadaşımızın konuşma özgürlüğü vardır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama ikide bir giriyorsun araya. Ya böyle bir yönetim tarzı olmaz Başkan.

BAŞKAN – Ancak konuşmalar sırasında burada olmayan...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Kim yok burada canım?

BAŞKAN - Veya burada usulünüze göre cevap verme imkânı olmayan arkadaşlarımızı suçlayıcı tarzda konuşmak yerine, elinizde lütfen bilgi ve belge varsa onları konuşalım, kamuoyuyla onları paylaşalım, yanlışlıklar varsa üzerine gidelim ama karanlığa şey yapar gibi böyle konuşmanın da bir âlemi yok.

Buyurun, mikrofonunuz açık.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Sayın Başkan, sen bu mantıkla bu Komisyonu yönetemezsin?

BAŞKAN – Niye?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Biz konuşmamızı bir bitirelim.

BAŞKAN – Sen mi karar vereceksin ona?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır efendim. Konuşmamızı bir bitirelim, sen bana cevap ver kardeşim. Hemen araya giriyorsun, ondan sonra konuşmamızın insicamını da bozuyorsun.

BAŞKAN – Ama sonu yok ki Kamer Bey. Yani sazi elinize aldığınız zaman da bir başlıyorsunuz ne Sayıştay kalıyor ne kimse kalıyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani bizim istediğimiz dürüst denetim yapmak, dürüst yönetim, bundan rahatsızsanız...

BAŞKAN – Biz de aynı şeyi istiyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır, rahatsızsanız ben bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Rahatsız değiliz, aynı şeyi istiyoruz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Konuşmamın anlamını da kavrayacak nitelikte değilseniz zaten konuşmam size de değil, tamam mı?

BAŞKAN – Ama usulüne uygun yapalım, suçlamayalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yani benim konuşmamın muhtevasını kavrayacak nitelikte değilsen, benim konuşmam size değil.

BAŞKAN – Kamer Bey, haddinizi bilin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Haddinizi siz bilin.

BAŞKAN – Benim seviyemin ne olacağını belirleyecek olan siz değilsiniz, tamam mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Beni sabahtan beri konuşurmuyorsun.

BAŞKAN - Millet belirlemiştir, 3'üncü defa da buraya getirmiştir. Siz de bu kadar sene milletvekilliği yaptınız, birbirimizi burada kiloyla tartar gibi tartmayalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu anladım da. Yani sen 3'üncü defa milletvekili olarak gelmişsin de Tayyip Bey sen göstermiş, gelmişsin ama ben bileğimin gücüyle geliyorum. Gel Tunceli'de kazan bakalım.

BAŞKAN – Seni de göstermişler. Seni de göstermişler belli.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yani bunu buraya niye döküyorsun ya.

BAŞKAN – Kamer Bey, lütfen sorunuzu sorar mısınız?

KAMER GENÇ (Tunceli) – İki defa bir konuşmalarımızın arasına...

BAŞKAN – Sorunuzu sorar mısınız? Suçlamaları bırakın sorunuzu sorun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yahu suçladığım kimse yok.

BAŞKAN – Bundan daha büyük özgürlük yok, istediği şekilde konuşuyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Diyorum ki: Bu kadar çok önemli bir kuruluşun şeyinde iki tane alt komisyon önerisi geliyor. Hadi konuşmayalım, sen kapat gitsin.

BAŞKAN – Evet, Harun Bey, buyurun.

HARUN KARACA (İstanbul) – Ben sadece usul hakkında yine bir şey hatırlatmak istiyorum. Aykut Bey, 1'inci maddeyle ilgili eleştirilerini yaptı, tabii teşekkür ediyorum. Kamer Bey, şimdi, Sayın Vekilimiz böyle 1'inci maddede genel görüşme maddesini açınca, tabii, çok hoş olmuyor doğrusu. Genel görüşmelerde bu açıldığı zaman bunu orada konuşabilirsiniz, eleştirilerinizi yapabilirsiniz ama 1'inci maddede böyle bir şey yok, olmadığı için şimdi 1'inci maddede böyle genel görüşme gibi açıp da...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Zaten iki madde kardeşim.

HARUN KARACA (Devamlı) – Müsaade eder misiniz. Yani iki madde değil. Yani genel görüşmede zaten söz alacaksınız, aynı şeyleri söyleyeceksiniz. Bir de kimse kimseye rapor hazırlayıp verme şansı yok. Arkadaşları, işte Aykut Bey'i gördüm mesela, dün Mediste oturmuş çalışıyordu, ben de oturdum çalıştım.

HARUN KARACA (Devamlı) – Yani eğer bu kitapçığı alır okursanız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Biz de çalıştık, beraber çalıştık.

HARUN KARACA (Devamlı) – Doğru da. Şimdi, bakın, ben şunu şey yapıyorum: Bu kitapçığı alıp okursanız doğrusunu da yanlışını da bulursunuz ama tutup da “Hiçbir şey yazılmıyor, hiçbir şey söylenmiyor, her şey saklanıyor bilmem ne” gibi sözler de çok şık olmuyor.

Ben sadece usul hakkında hatırlatma yapmak istedim. Genel görüşmede söylenecekleri maddelerde söylersek yanlış olur, burada da boşuna zaman kaybetmiş oluruz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle Kamer Genç bu Medisin en renkli simalarından biridir.

BAŞKAN – Onda şüphemiz yok, tartışmasız o.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz kendisine büyük bir saygı duyuyoruz ve Türkiye'deki dürüstlük üzerine, yolsuzlukla mücadele üzerine marka olmuş bir isimdir.

İkincisi, Komisyon Başkanlığının, en azından Komisyon Başkanının konuşmacı sözünü bitirinceye kadar beklemesini uygun telakki ediyorum, çünkü huzur içinde bir çalışma ortamı olsun.

Üçüncü husus, Komisyon Başkanının “Siz iktidardayken...” diye başlayan cümlesi. Biz bu iktidarla alakalı çok şey söyleriz ama burada gerçekten de kırmamak için birçok şeyi yutup duruyoruz. Yani teftiş kurullarının durumu ortada, yargının durumu ortada, az sonra belgeleriyle ortaya koyacağımız durumlar da ortada.

Şimdi, bizim sıkıntımız şuradan kaynaklanıyor: Raporu okuyoruz arkadaşlar. Denetçi tespit etmiş ama “önerilir” dememiş. “Önerilir” demeyince de buraya gelmiyor. Buraya gelmeyince raporun içerisinde kalıyor, biz tartışmıyoruz ve bu arkadaşlar, bu üstatlarımız bizim adımıza denetim yapıyor, birinci sorum bu.

Şimdi, ikinci sorum alt komisyon meselesi. Şimdi, alt komisyonumuz... Evet, genel görüşmede yapalım bunları, haklısınız ama. Şimdi, alt komisyonda da çoğunluk olduğu için, siz de iktidar partisi olduğunuz için... Mesela bir şey okuyacağım Harun Beyciğim. Diyor ki: “Mal ve hizmet alımlarına ilişkin” yani pazarlık usulü ihale yapılmasın, bu konuda çok önemli tespit var.

HARUN KARACA (İstanbul) – Genel görüşmede konuşalım.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Yok, şimdi şunu söylüyorum ama, benim şu kısımla alakalı. Bunun yukarı komisyona çıkmaması gerçekten çok üzücü. İşte bunu şimdi genel görüşmeye götürelim ama ben şunu söylemek istiyorum: Birtakım sıkıntılı konular var. Az sonra denetçilerin tespit etmediği bizim tespit ettiğimiz hususları da ortaya koyacağız. Biz denetçilerin bağımsız olmasını istiyoruz. Biz demiyoruz ki: “Denetçiler kimseye iftira atsin.” Biz demiyoruz ki: “Denetçiler kimseye zulüm etsin.” Ama denetçinin yazması gerektiği konu konusunda hiçbir endişesi olmamalı. Bunu denetimin bağımsızlığı denir ve bunu sağlaması gereken de biz muhalefet partileriyiz. Bunu sağlamanın bir yolu da denetçiye bu şekilde görevini hatırlatmak. Ben şunu söylüyorum: Eğer buradan bir ihaleye fesat karışma suçu yarın öbür gün çıkarsa denetçilerin Türk Ceza Kanunu’na göre sorumluluğu var. Bunu benim söylememin ne faydası var biliyor musunuz? Yarın öbür gün denetçiye baskı yapıldığında diyecek ki: “Kardeşim, orada muhalefet milletvekilleri var.” Ben yazmadım da bana hesap soruyor. Yani şeyi de söyleyeyim. İşte biz yukarıyı çıkarmayınca 1’inci madde olmuyor.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. Uzatmayayım ben.

BAŞKAN – Şimdi, öncelikle Sayıştaydaki arkadaşlara söz vereceğim. Kamer Bey dedi ki: “Raporları iyi hazırlamıyorsunuz, önümüze getirmiyorsunuz.” Aykut Bey de dedi ki: “Denetçiye baskı yapılmaması lazım.” Bu konuda söyleyecek sözünüz var mı? Yani bu raporları nasıl hazırlıyorsunuz? Yani baskı mı görüyorsunuz, görmemezlikten mi geliyorsunuz, getirilmesi gereken hususlar var da? Arkadaşlar bir savunsunlar kendilerini, hep onlardan bahsettik. O kadar söz söylendi herhâlde onların da söyleyecek sözü vardır. Baskı görüyorlarsa da açıklasınlar, desinler ki: “Şu tarafından baskı görüyoruz, bize şöyle talimatlar veriliyor.”

KAMER GENÇ (Tunceli) – Açıklar mı ya.

BAŞKAN – Senden mi korkacak Kamer Bey, benden de korkmayacağına göre?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Senden korkuyor, benden değil.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, tarafsızlık konusunda çok şüphe olmadığı kanaatindeyim, önce onu arz edeyim.

İkinci olarak da, tabii, sayın vekillerimizin üç yüz elli sayfalık bir raporumuzu kısa zaman içerisinde okuma şansları olmayabilir. Biz de sonuçta 3 kişilik bir ekiple bu taşrada işletmeleri olan ve bu kadar çalışanı olan, işi olan bir kuruluşu denetliyoruz, sonuçta da bir rapor yazıyoruz. Tabii ki gözümüzden kaçanlar olabilir yani bu insan, her noktayı görme şansı yoktur.

Üçüncü olarak da 10 tane ana öneri getirmiştiz, 30 civarında da iç önerimiz var, yaklaşık 40 önerimiz var ve buna yakın bir rakam da tavsiyelerimiz var içeride. Yani 3 kişilik bir ekiple birkaç ay içerisinde yazdığımız rapor budur. Bu raporun yeterli olup olmadığını Komisyonumuzun takdirlerine sunuyorum. Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, biraz önceki konularla ilgili yorumumu mu istiyorsunuz, yoksa...

BAŞKAN – Milletvekili arkadaşlarımızın bir kısmının sorusu varsa soruları cevaplandırınız. Yorum noktasında uygulamayla ilgili olarak görüşlerini belirttiler, o konuda söyleyecek sözünüz varsa onu dinleyelim, yoksa öneriyle ilgili olarak bir karar alacağız. Öncelikle, tabii, öneriyle ilgili olarak, diğer konulara girildi ama.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Öneriyle ilgili olarak biraz önceki taşeron çalıştırma meselesiyle ilgili şunu söyleyeyim: Eğer dünyada rekabet yapacaksak 5.000 dolar alması gereken adam 5.000 dolar alacak, asgari ücretle çalışması gereken adam asgari ücretle çalışacak. Aksi takdirde dünyayla rekabet etmek mümkün değil, bu birincisi.

İkincisi, iyilik yapmak isterken... Mesela şu anda şöyle bir durum var, sendikalarla bizim aramızda bir durum var: Sendikalar bu taşeronlaşmayla ilgili işi mahkemeye götürdüler. Nihayetinde şöyle bir şey çıktı orta yere: Bizim mevcut işçileri yani hiç imtihan kazanmamış, kamu işçisi sıfatı almamış taşeron işçilerini kamu işçisi pozisyonuna getirmemiz gerekiyor. Yani iki tarafı keskin bir bıçak hâline geliyor. Şimdi, kurum ne yapacak? Kurum kapasitesini 5 kat artırmış, her sene emekli olanın yüzde 10'u kadar adam alma yetkisi var. Şimdi, ya üretim miktarını artırmayacak ya birtakım işleri hizmet alımıyla piyasaya yaptıracak. Şimdi, yani ölümle veba gibi bir şey bu. Nasıl yapacak? Elbette ki istismar edilen durumlar var, emek istismarı var ama emek istismarının önüne geçmek için de kurum üstüne vazife olan işleri yapmış. Ne yapmış? Mesela biz tutuyoruz nitelik isteyen işlerde “asgari ücretin falanca kesri kadar” diye tavanı yükseltiyoruz. Yani aşçı diyelim, bir aşçıyı, kalifiye bir elemanı asgari ücretle çalıştırmamak için yaklaşık maliyet hazırlarken “asgari ücretin falanca katı kadar” deyip üstüne bir tavan yapıp öyle başlatıyoruz. Yani sadece emek istismarından dolayı işte

birtakım şeyleri yapıyor değiliz, daha doğrusu emek istismarı diye bir derdimiz hiç yok, tam tersine biz şu anda taşeron işçilerinin de sendikalaşmasını savunuyoruz yani öyle bir derdimiz asla yok. Ancak verimlilik de esas, bir yandan da sınırları belli işlerin zamanında yapılmasını istiyoruz. Çünkü her sene 100 milyon ton dekapaj yapan bir kurum –biraz sonra herhâlde gündeme gelecektir, ben şimdiden söyleyeyim- eskiden 4 birime biz kendi imkânlarımızla, kendi makine parkımızla dekapaj yaparken şu anda biz bunu piyasaya açtığımız zaman 1 birime yapıyoruz. Yani şu demektir: Yaklaşık 1 dolardır şu anda dekapaj, 400 milyon dolar harcayacağımız yerde 100 milyon dolara bu işi yapıyoruz ve sonuçta asli işimize dönüyoruz. Çünkü öbür türlü kamyonculuk yapıyorsunuz, operatörcülük yapıyorsunuz, kademecilik yapıyorsunuz. Hâlbuki ana işimizi biliyoruz. Ana işimizi nedir? Yeni bor kimyasalları bulmak, yeni tüketim alanları bulmak. İşte rakamlar ortada yani sonuçta artış hızı ortada. 5 kat bor kimyasallarında artış sağlamışız, çünkü maliyetlerimiz çok ciddi düşmüş. Çünkü bizim üretim maliyetimizin en az yüzde 45-50'si enerjiden gelir. Dünyadaki enerji fiyatları son altı-yedi senede 20 dolarlardan 100 dolarlar mertebelerine gelmesine rağmen biz çok iyi işletmecilik şartları sağlayarak şu anki pozisyona geldik. Arz ederim.

BAŞKAN – Cemil Bey ne diyorsunuz şimdi? Kurum yapacağını yapmış aslında.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu konu, tabii, yasa konusu diye düşünüyoruz, yönetmelikle çözülemediğine göre. İleride de problem çıkarabilir. Biz bunu 2010 Raporu'muzda da getiriyoruz, izleme olarak devam edelim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 numaralı öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Bor madenlerinin daha çok uzun yıllar işletileceği ve son yıllarda satış miktarının hızla artmasına paralel olarak, taşıma hacminin de hızla artması göz önünde tutularak, işletmelerin gerek doğrudan demiryollarına bağlanması suretiyle demiryollarından daha fazla yararlanma imkânlarının araştırılması, gerekse işletmelere bağlantı sağlayan kara yollarının iyileştirilmesi yönündeki girişimlerin etkinlikle sürdürülmesi,

BAŞKAN – Buyurun cevabı alalım.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, hâlihazırda toplam 2,4 milyon ton dâhilî taşımanın hemen hemen 800 bin tonu, yani üçte 1'i kadar demir yoluyla taşınmaktadır. Bor kimyasallarını trenle, konteynırla liman sahalarına gönderme işine 2010'da başladık, 2011'de de devam ediyoruz, 2012'de de daha da artacak. Ayrıca, şu anda ana hatlarla, ana demir yolu hatlarıyla işletmeler arasında eksik kalan demir yollarını tamamlamak için etütler yaptık. Başlangıçta Kırka bölgesindeki Kırka işletmemizi ana demir yoluna bağlamak üzere

2012 yılının yatırımına teklif etmeye karar verdik. Bu şu demektir: Bizim en büyük yükümüz aşağı yukarı 1 milyon tonla Kırka bölgesidir. Kırka bölgesindeki tüm bor kimyasalları yükü demir yoluyla taşınabilecek hâle gelecektir. Öte yandan, bizim kullandığımız ve yıpranmasına sebep olduğumuz bazı kara yoluyla ilgili yerlerde de kurumumuz il özel idaresine yardımda bulunmaktadır. Mesela Balıkesir’de aşağı yukarı 1 trilyona yakın, Kütahya’da yine Kütahya’nın köy yollarında -ama bizim kullandığımız yollar bunlar- 4 trilyon, buralara, il özel idaresine yardımda bulunduk. Yani hem demir yollarının yaygınlaşmasıyla ilgili yeni yatırım kararlarımız var hem de kara yollarının mevcut standartlarını artırmakla ilgili kurumun üstüne vazife olan işleri yapmaktadır. Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneriyle ilgili olarak söz talebi yok.

Evet, Cemil Bey, süreç devam ediyor herhâlde?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Aynı, bu konu da yine 2010 önerimizde de var. Demir yollarının ekonomik hâle geldiğini kuruluş da cevabında belirtmiş. Daha önce fizibil görünmüyordu ama bu öngörüler ışığında mutlaka yapılması gerekir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 numaralı öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi doğrultusunda hareket edilmektedir.

BAŞKAN – Diğer önerilerle ilgili olarak söz talebinde bulunan arkadaşımız var mı?

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rapor içerisinde birtakım gündeme gelmesi gereken öneriler olduğuna inanıyorum. Ana raporun 133’üncü, iç önerilerin 19’uncu sayfasındaki önerinin, 20’nci sayfasındaki önerinin, paragraf 10 diye gösteriliyor. Rapor metni sayfa 133, paragraf 3 diye görünen öneri, Simav ocağıyla ilgili.

BAŞKAN – İç öneri olarak.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Rapor metni sayfa 135, paragraf 10’daki öneri, bir de bu rapor metni sayfa 150, TMSF’yle alakalı “paragraf 1” dediğimiz şey.

BAŞKAN – Aykut Bey, iç önerilerde olanları söylerseniz daha kolay çalışırız.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – İç öneri işte, bu benim elimdeki metnin başlığını okuyorum.

Bir tane daha var. Bir de bunların hani anlaşılması zor olanları var, anlarsak hızlı geçebiliriz yani bazı şeylerin ben önerisini de çok anlayamadım.

Bir de 29'uncu sayfada "rapor metni sayfa 253 paragraf 1" diye gösteriliyor. Bandırma Bor ve Asit Fabrikaları İşletmesi Müdürlüğüyle ilgili. Çok hızlı anlayabilirsek yani konunun temel özelliklerini.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet notumuzu aldık.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu 253'üncü sayfa ve 29'uncu sayfadaki öneriyi ben de isteyecektim, Aykut Bey istedi.

BAŞKAN – Tamam.

Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Sayın Genel Müdür biraz dikkatli şey edebilirse, büyük bir taşımacılık işlemi var.

BAŞKAN – Hangisini konuşuyoruz?

MEHMET GELDİ (Giresun) – Geneli hakkında.

BAŞKAN – Şu iç önerileri bitirelim, ondan sonra geneli olarak söz vereceğim, şimdilik teşekkür ediyorum.

HARUN KARACA (İstanbul) – Sadece usulle ilgili Aykut Bey'ler nereye takılıyorlarsa belki şifahi onları sorarlarsa. Çünkü önerileri yukarıya çıkarmaktan daha ziyade iç önerilerle ilgili belki daha hızlı geçebiliriz diye düşünüyorum, Aykut Bey'in takıldığı yerleri kendisi şey yaparsa.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle: İç öneri olarak ele alıp görüşeceğiz mi, görüşmeyeceğiz mi usul olarak onu oylamamız gerekiyor ama kendisi isterse bunları genel görüşme noktasında da gündeme getirip soru olarak da sorabilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, mesela bu Simav'daki olay önemli yani basın bu kadar gündemine gelmiş. Bu nedir? Bir anlatılabilirse, çünkü teknik bir iş bu yani bu alüvyonlu saha. Hızlı da geçeriz yani okusunlar hızlı hızlı da geçeriz.

HARUN KARACA (İstanbul) – Ben de onu söylüyorum, bunları yukarı almaktan ziyade genel görüşme şeklinde... Bilmiyorum ben meramımı anlatabiliyorum mu? Yani siz sorarsınız arkadaşlar da eğer konuyu cevaplandırılırsa daha hızlı geçeriz diye düşünüyorum. Ben sadece onu söyledim.

BAŞKAN – Şimdi, iki farklı şeyi konuşuyoruz. Eğer iç öneri olarak görüşülmesi isteniyorsa oylama yapmamız lazım ama sizin dediğiniz şekliyle konuyu konuşalım diyorsanız bu sefer geneli üzerinde söz vermem gerekiyor, ikisi farklı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi bu önerilerden şimdi geneli üzerine geçerse öneriyi yukarıya çıkarma şansı, hukuki şansı azalabilir, onun için hızlıca okuyalım, çevreyle alakalı hızlıca öneriyi okuyalım.

BAŞKAN – Maksat hasıl olsun.

Şimdi, öncekini bir anlayalım, buyurun, ilk söylediği husus hangisiyse.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Rapor Metni sayfa 133, paragraf 3: Simav ocağında ve çevresinde yerinde yapılan incelemelerde özellikle eski Simav Çay yatağı güzergâhındaki alüvyonlu bölgenin mevcut Simav Çayı derivasyon kanalına paralel olarak uzandığı ve buna bağlı olarak çatlaklar olduğundan hareketle bölgenin stabilitesinin Simav ocağının emniyeti açısından (ocağın -100 kotuna ineceği planlandığı düşünüldüğünde) bir tehdit oluşturup oluşturmayacağının tüm yönleriyle etüt edilmesinin gerekliliği ortadadır. Bu nedenlerle;

Simav ocağının, gerek bölgesel ve çevresel etkiler gerekse ocağın planlandığı -100 kotu dikkate alınarak, ocak emniyetine ilişkin çalışmaların bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de tüm yönleriyle gerek İşletme gerekse Genel Müdürlük birimlerince araştırılması önerilir.

BAŞKAN – Bu şimdi iç öneri olarak var değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

BAŞKAN – Arkadaşlarımızın anlamadığı bir husus yok herhâlde değil mi? Konu gayet şey. Ayrıntılı bilgi istiyor musunuz?

Buyurun izah edin, neyi kastettiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, Simav ocağı yoğun miktarda dekapajın yapıldığı ve üretimin yapıldığı bir ocak. Hem bu ocağın ileri yıllarda üretim yapmasının engellenmesinin önüne geçmek hem de çevrede telafisi mümkün olmayan bir heyelanın -anlaşılabilmesi anlamında söylüyorum, mesela diyelim Afşin’de olduğu gibi- oluşmaması için şimdiden bunun gözden geçirilmesi, devletin gerekli birimleriyle, üniversiteleriyle temasa geçilerek ne tip önlemler alıp alınmayacağının ortaya konulması, tespiti amacıyla biz bu öneriyi getirdik.

BAŞKAN – Önerinin görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Öneri olarak gündemimize aldık şu anda. Tekrar okutmama gerek yok. Cevap olarak Genel Müdürlüğümüz ne yaptı bu konuda?

Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Balıkesir Üniversitesine bir rapor hazırlattırılmış olup elimize 15/8/2011 itibarıyla geldi, bunu şu anda inceliyoruz ve gereğini yapacağız.

BAŞKAN – Raporda ne söylendi.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Jeolojik etütle ilgili bir rapor hazırlattırıldı Balıkesir Üniversitesine. Bunun önerileri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılacak.

BAŞKAN – Bu rapordan sizin haberiniz var mı Sayıştay olarak.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, denilen tarih 15/8/2011 biliyorsunuz yani biz önümüzdeki yılın raporunda değerlendireceğiz, çünkü elimize gelmedi bizim hâlâ.

BAŞKAN – O zaman bu konuda izlenmesi hususunda karar alalım, o rapora da Sayıştay yetkilisi arkadaşlarımız da baksınlar, önümüzdeki toplantıda tekrar...

Söz konusu önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer konuya geçelim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Rapor Metni Sayfa 135 paragraf 10: Konsantratör tesisi faaliyetlerinin sonucu olarak oluşan atığın ve proses suyu fazlasının depolandığı Çamköy Atık Barajı'nın kapasitesinin dolma noktasına gelmesi nedeni ile İşletme Müdürlüğüne yatırım projeleri içinde;

- Mevcut Çamköy Atık Barajının sedde yükseltilmesi
- Yeni bir Atık Barajının yapılması,

projelerine yer verildiği ve bu çerçevede; mevcut Çamköy Atık Barajı'nın sedde yükseltilmesi projesi ile ilgili olarak; baraj kapasitesinin artırılması projesinin yaptırılması için İşletme Müdürlüğü ile D.S.İ. 25. Bölge Müdürlüğü-Balıkesir arasında 13.02.2008 tarihinde protokol imzalandığı, D.S.İ'nin projeleri Hidromak Firmasına yaptırdığı ve onaylayarak Genel Müdürlüğe gönderdiği, 24.02.2010 tarihinde yapılan yapım işi ihalesi ile ilgili olarak yapılan şikâyet başvurusu üzerine, yeniden yapılan değerlendirme sonucu İhale Yetkilisinin 15.04.2010 tarihli kararına göre, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren MTA Müh. İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti. ile 2.775.913,75 TL (KDV Hariç) bedelle sözleşme imzalanması ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif olarak Kadir PEKER-ALVER İnş. Tic. San. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın belirlenmesi hususlarının tüm isteklilere 19.04.2010 tarihli yazı ile duyurulduğu, yapılan ikinci şikâyet başvurusu üzerine ise konunun Kamu İhale Kurumuna bildirildiği ve Mayıs 2010 tarihi içerisinde sonuçlandırılacağı denetim tarihi olan Mayıs 2010 itibarıyla yerinde incelemelerden ve yazışmalardan görülmüştür. Bu nedenlerle;

Çamköy Atık Barajı'nın seddesinin yükseltilmesi ve yeni bir atık barajının yapılmasına ilişkin çalışmaların bir an önce sonuçlandırılarak proje uygulamasına geçilmesi için, her türlü çabanın sarf edilmesine devam edilmesi önerilir.

BAŞKAN – Öncelikle bu konunun gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, buradaki, tabii, tarihlerin güncellenmeye ihtiyacı var. Son durum nedir? O konuda milletvekillerimizi bilgilendirirseniz...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Çamköy Barajı'nın kapasitesini artırmayla ilgili çalışmalar tamamlanmış ve kabul yapılmıştır. Ayrıca yeni bir barajın yapılmasıyla ilgili DSİ'yle de bir protokol yapılmıştır. Yani bahsedilen çalışma tamamlanmıştır.

BAŞKAN – Bu ihale, Kamu İhale Kurumuna itirazlar, onlar sonuçlandı mı hepsi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hepsi sonuçlandı, şu anda bu baraj devreye alınmış vaziyettedir, iş tamamlanmıştır.

BAŞKAN – O zaman bir problem yok.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ayrıca da bir tane daha yapmaya karar verdik, DSİ'yle protokol...

BAŞKAN – O ayrı bir konu. O zaman bunu gündemden de çıkarabiliriz, iş tamamlanmış çünkü.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum:

BAŞKAN – Buyurun Mehmet Bey.

MEHMET GELDİ (Giresun) – Ben yanlış bir anlaşılma olduğu kanaatindeyim. Burada bir mevcut barajın seddin yükseltilmesi var, bir de ikinci bir baraj yapılması var. Ben anladığım kadarıyla birinci sedde yükseltilmesi tamamlandı, baraj yükseltilmesi de planlandı. Dolayısıyla öneride ikinci bir baraj yapılması var, ikinci baraj yapıldı mı? Yapılmadı. İkinci barajla ilgili bir... Dolayısıyla ikinci barajın izlemeye kalması gerekir, gündemden çıkması değil, oylama yanlış oluyor o zaman.

BAŞKAN – Peki, uyarınız için teşekkür ediyorum.

Önerinin birinci kısmında ifade edilen Çamköy Atık Barajı sed yükseltilmesi hususunun süreç tamamlandığı için gündemden çıkarılmasını, ancak yeni bir atık barajı yapılması hususunun izlenmesi konusunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer husus hangisiydi? Onu okuyalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Rapor metni sayfa 150 paragraf 1: 1993 yılından itibaren redevans bedellerinin belirlenmesi, çalışma koşullarında zaman içerisinde meydana gelen teknolojik ve hukuksal sorunların giderilmesi ya da güncelleştirilmesi işlemleri, ek protokol veya ek sözleşmelerle sürdürülmüştür. Bu süreç içerisinde yeniden ihaleye çıkılması yoluna gidilmeyip

İşletici'ye İR 73997 no'lu sahanın C bölgesi için 2011 yılına kadar, A+B bölgeleri için ise 2009 yılına kadar mevcut sözleşmeler uzatılmak kaydıyla çalışma müsaadesi verilmiştir. Bu arada zaman içerisinde İşletmeci ile yapılan ek protokollerle, esas sözleşmede bazı düzenlemelere gidilmiştir. Örneğin, 1.10.1996 tarihinde taraflar arasında imzalanan protokol ile Ana Sözleşme'nin 11. inci maddesi değiştirilerek topoğrafik ölçüm yerine, elle ölçüm biçiminin esas alınması, gerek duyulması hâlinde kontrol amacıyla topoğrafik ölçümleme yöntemine başvurulabileceği hususu getirilmiştir. Kurum'un söz konusu sahada daimi eleman bulunduramaması, özellikle kış aylarında deniz ulaşımının zaman zaman kesintiye uğraması, sahadaki ölçüm ve üretim işlerinin kontrolünü zorlaştırmıştır. Topoğrafik ölçümlemeyi yapan ekibin (Bandırma İşletmesi'nde topoğraf olmaması nedeniyle) Teşekkül merkezinden gönderilmesi ayrı bir sıkıntı kaynağı olmuştur. Yukarıda sıralanan nedenlerden dolayı; 2003 yılında 25 Ekim tarihinde, 2004 yılında 21 Ekim tarihinde olmak üzere yılda 1 kez topoğrafik ölçümleme yapılmış, 2005 yılında ise hiç yapılmamıştır. Bu gelişmeler üzerine Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun 2005 yılı raporunda özetle ... İR 2345 (İR 73997 olarak değişti) sayılı mermer sahasında redevans yöntemiyle yaptırılmakta olan madencilik işlemleriyle ilgili olarak, yapılan üretim miktarlarının daha sağlıklı tespit edilmesi amacıyla, topoğrafik ölçümlerin zamanında yapılması önerilerek konu ile ilgili hassasiyetin gündemde tutulması sağlanmıştır. Bu gelişme üzerine 2006 yılı içerisinde (02.11.2006) bir kez topoğrafik ölçüm yapılmıştır. Ayrıca 15 Ekim 2007 ve 21-22 Ekim 2008 tarihlerinde de topoğrafik olarak saha ölçümü yapılmıştır. A+B bölgesinde sözleşme süresinin 14.10.2009 tarihinde bitmesi nedeniyle 21/22.10.2009 tarihlerinde bu bölge için durum tespit ölçümü, C bölgesi için de kontrol amaçlı topoğrafik ölçümler yapılmış olup, 22.10.2009 tarihli tutanak ile İşletmeciden istenen ve 3 ay süre verilen;

- A+B bölgesinde bulunan 25,93 m³ stoğun kaldırılması,
- Ocakta emniyet tedbirlerinin alınması,
- Ocak girişlerinin kapatılması,
- Şev üstlerine tel çekilmesi,
- Ocakta ikaz işaretlerinin konulması, hususları 25.02.2010 tarihinde mahallinde kontrol edilmiş ve belirtilen hususların yerine getirildiği İşletme Müdürlüğü'nce (Sözleşmenin 21. maddesi gereği) tespit edilerek A+B bölgesi teslim alınmıştır. Firma 2009 yılı içerisinde bu bölgede üretim faaliyetinde bulunmamıştır.

C bölgesinde çalışmalara ise denetim tarihi olan Mayıs 2010 tarihi itibarıyla devam edilmektedir. Bu nedenle; İşletmenin uhdesinde bulunan ve redevansla üçüncü şahsa işlettirilen İR 73997 ruhsat no.lu mermer sahasında yapılan üretim miktarlarının sağlıklı bir şekilde tespitini teminen yapılmakta olan topoğrafik ölçümlere bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de devam edilmesi önerilir.

BAŞKAN – Önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, açıklamayı gerektirecek bir şey var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 14/10/2011 tarihinde bu sözleşme sona ermiş ve saha ölçümleri de yapıldığı için artık gündemde kalmasının bir esprisi kalmadı, yani olay bitmiş.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm bu konuda bir şey diyecek misiniz?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Şu anda yeniden ihaleye çıkacağız, zaten sözleşme bitti sayın denetçi arkadaşımızın söylediği gibi. Bizim açımızdan tekrar ihaleye çıkacağız satmak için.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi 1993 yılından beri, benim anlayamadığım bir şey var, sözleşme sürekli uzuyor, yani 1993 yılından 2010 yılına kadar. Burada normalde yeni bir ihale yapılması gerekmiyor mu? Sözleşme bittiğinde yeni ihale yapılması gerekirken sözleşme mi uzatılmış? Onu anlayamadım ben.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Şimdi, daha önceden yapılan sözleşmenin ilgili maddeleri yeni uzatmayı da gerektirerek yapıldığı için mecburen idareler buna riayet ediyorlar. Ancak, biz, prensip olarak hiçbir sözleşmenin devam etmesini istemiyoruz ve bu sahaları satmak istiyoruz. Fakat bunlarla ilgili çıktığımız ihalelere maalesef buraya kimse teklif vermiyor. Şimdi, tekrar çıkacağız, inşallah satarız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bu maden ruhsatlı alanlarda bir kere sözleşme yapıldıktan sonra yeni ihale yapılmaktansa sürekli sözleşmelerin uzatılması çok genel bir sorun. Bunu özellikle kömür konusunda ve diğer madenlerde göreceğiz. Bunu merak ettiğim için sordum. Bence açıklama tatmin edici. Kişisel görüşüm izlenmesine gerek olmadığıdır.

BAŞKAN – Mehmet Bey...

MEHMET GELDİ (Giresun) – Sayın Başkanım, özellikle ben raporun bu bölümünde topoğrafik ölçüm ekibinin olmamasından dolayı yapılamadığını... Doğrusu bu kadar güçlü bir kuruluşumuz için bir eksiklik olarak görüyorum. Yani, gündemde böyle bir eleştirinin yer alması gerçekten kurumumuz adına doğru bir şey değil. Bence bunun çok hassas bir şekilde -artık çağımızda elektronik aletlerin olduğu- rahat bir 3 kişilik ekiple sürekli yapılması gerekir. Belki bu arada da kurumun görünmeyen zararları engellenmiş olurdu. Çünkü genelde bu tip sahalarda çok fazla kullanım söz konusu oluyor. Ölçüm yapılmadığı için de kontrol mekanizması çalışmıyor. O yüzden bence bunu ek bir külfet gibi görmeden bir ekibin -topoğrafi ekibi olarak adlandırmışlar, o adla olsun- mutlaka olması lazım. Yani, elektronik alet olsun, şey olsun kurumumuz için çok basit bir şey. Böyle bir ekip barındırması lazım bence ve kurum adına da bu ölçümlerin sürekli yapılması lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Benim de Sayın Genel Müdüre birkaç sorum olacak.

Dikkatimi çekti, satış için teklif veren yok, ihale yapılmıyor ve sözleşmeler sürekli uzatılıyor, topoğraf yok. Arkadaşımız söyledi, “topoğrafi” dediğiniz artık çağımızda son derece zahmetsiz bir uygulama. Bunun altında yatan bir sebep olabilir mi Sayın Genel Müdürüm sizin bildiğiniz ya duyum aldığınız yahut dedikodu bazında da olabilir, neyse artık? Yani, teklif verilmiyor, ölçüm yapılmıyor, sözleşme ihaleye açılmıyor, sürekli yenileniyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Orhan Bey.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, burada bir konuyu düzeltmem gerekiyor. Bizim ölçüm ekibimiz var, yalnız anılan tarihlerde ölçüm yapılmamış. Yalnız Marmara Adası her zaman gidilebilecek bir yer değil, sürekli fırtına şu bu... Tamam bunların hiçbirisi mazeret değil ama eleman açısından da biz son altı yedi senede 5 kat büyüdük, yüzde 30 adam azaldı. Yani, bu kurumun tali işlere ayıracağı ekstra hiçbir adam yok.

Ayrıca, onun yakınında bulunan Bandırma İşletmesi tamamen kimya sektöründe faaliyet gösteren bir kuruluşumuz. Bu neviden sadece bu iş için adam istihdam etmek çok anlamlı değil. Kaldı ki, biz buradan zaten çıkmayı istiyoruz. Mermer bizim için bildiğimiz, iyi bildiğimiz bir konu değil, bize göre de çok kârlı bir konu değil; çünkü diğer işlerimizdeki enerjimizi azaltıyor. Yani, biz burayı bir an önce satmak istiyoruz.

Teklif vermeme konusunda, tabii ki dünyada o andaki mermer fiyatları daha ucuz, bizim belirlediğimiz yaklaşık maliyetten daha ucuza mermer sahası alma ihtimali, mermerin kalitesi gibi etkenler... Yani mermer diyoruz ama biliyorsunuz bir sürü çeşit mermer var. Yani, burayı işletmecilik açısından çok uygun bulmuyor müstecir. Bütün mesele bu. Yoksa biz buradan açıkçası kurtulmak istiyoruz yani.

BAŞKAN – Hazine temsilcisi arkadaşımız burada mı?

Şimdi, her öneriyi konuşurken genelde personel sıkıntısı gündeme geliyor. Yani bu konuda kurumun bu yapısıyla sizin çözümünüz veyahut da öneriniz... Size bu konuda bir şikâyet geldi mi? Çünkü diğer kamu iktisadi teşebbüslerinde zaman zaman gündeme geliyor ve o kurumlar sizlerden özel izinlerle personel noktasında taleplerde bulunuyorlar. Bu konuda bir şey yaptık mı?

Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ EDİP YILMAZ – Sayın Başkan, öncelikle Eti Maden İşletmelerini mevcut KİT sistemi içerisinde en başarılı kuruluşlardan birisi olarak addettiğimizi

ifade etmek istiyorum. Bu meyanda kurumun personel taleplerinin mevcut ilgili mevzuat çerçevesinde tamamının karşılanması için azami derece çaba sarf ediyoruz.

Bu meyanda Sayın Başkan, geçen yıl Eti Maden İşletmelerinin ilave personel ihtiyacının karşılanmasını teminen de ilgili kararnamede, ilgili Bakanlar Kurulu kararında değişiklik yapılarak Eti Maden İşletmelerine ilave personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik talepler değerlendirilmiştir kararname tadilatı yoluyla. Eti Maden İşletmeleri gibi yatırımcı kuruluşların ileriye dönük personel ihtiyacının karşılanmasını teminen yatırım finansman kararnamesinde normal rutin olarak verilen izinlerin dışında yatırıma bağlı olarak, yatırım kapsamında ihtiyaç görülen personel fizibilitesi değerleri esas alınarak bunların karşılanmasını teminen de bir istisna maddesi konulmuş, bu kapsamda kurumun bize intikal eden tüm personel taleplerini karşılamış durumdayız.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Orhan Bey ne diyacaksınız? “Biz yardımcı oluyoruz.” diyorlar. Bize bu gerekçeyi söylemeyin o zaman.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Şimdi, yalnız, Sayın Başkanımın da ifade ettiği gibi...

BAŞKAN – Burada iki grubu karşı karşıya getirmiş konumuna düşmelim ama arkadaşlar size neredeyse açık çek verdiler.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, Sayın Başkanın söylediği gibi deniliyor ki : “Mevcut mevzuat çerçevesinde.” Mevcut mevzuat şu: Emekli olanın yüzde 10’u kadar adam alabilirsin. Bize 10 değil de 15 veriyor mesela. Şimdi, burası şöyle bir şey değil, kazma kürek işçiliğiyle çalışan bir kurum değil, burası tamamen kimyasal proses. Kimyasal proseslerde “10 kişi olmazsa 9 kişiyle idare et.” olmaz, çünkü bunlar operatör, onlardan bir tanesi eksik olsa, iş kazası olsa Allah muhafaza gider orası. Yani bizim artık şöyle bir şeye tahammülümüz yok, madem bu konu açıldı: 100 adam emekli oluyorsa 99 adam değil, 100 adamın bize verilmesi lazım, öyle yüzde 10, yüzde 15 filan değil. Çünkü, konuşulan konu elektrik üretimi. Bu kuruluş tüm elektriğini kendisi üretir, tüm fabrikalarını kendisi yapar, tüm proseslerini kendisi inşa eder. Yani, “Burada proses kontrolünde çalışan 1 insan da eksik olsun.” diyemezsiniz. Yani öbür tarafta kazma kürekle çalışan yer gibi algılanıyor, “Ya ne olacak adamları biraz daha sıkalım, 10 kişinin yaptığı işi 9 kişiyle yapalım.” denecek pozisyonumuz yok. Tabii ben mermerle ilgili söylemiyorum, mermer çok ayrı bir şey, bizim için son derece tali bir iş. Yani, bu yıl ölçüm yapılmıyor diyelim, ondan sonraki yıl yapılır, sonuçta farka bakıyorsunuz çünkü, ikisinin arasındaki farka bakıyorsunuz, oradaki küpaj çıkıyor. Yani diyelim ki bu yıl siz ölçüm yapmadınız, üç yıl da yapmadınız, nihayetinde saha orada duruyor, başlangıç hâli zaten tespitli, yani her hâlükârda ne olur? En fazla finansman kaybınız olur, adamdan zamanında parayı tahsil edemediğinizden dolayı

finansman kaybınız olur. Yoksa başını biliyorsunuz, sonunu biliyorsunuz, bitti. Zaten şu andaki bütün dekapajları -dekapaj yaptırıyoruz- hem tartıyla yapıyoruz, elektronik kantarla hem de dönüyoruz ona güvenmiyoruz kendi kendimizi çek etmek için bir de topoğrafya ile tekrar kontrol, yerinde ölçüm yaptırıyoruz bunlar birbirlerini teyit ediyor mu diye. Bu şekilde sağlıklı çalışıyor kurum.

BAŞKAN – Haydar Bey bir şey soracak herhâlde.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben personel konusuna biraz takıldım. Sayın Genel Müdür mevcut işletmelerdeki mevcut personelden bahsediyor, “Kanuna göre de emekli olanların yüzde 10’u kadar alabiliyorum.” diyor. Kimyasal bir proseste de bir operatörün yüzde 10’unu almak veya emekli olan 5 kişinin veya 10 kişinin yerine 1 kişi almak uygun bir davranış değil. Bunun düzeltilmesi gerekiyor, bu bir öneri olabilir.

İkincisi, biraz evvel slaytta izledim, bayağı büyümüşsünüz Eti Madeni, kâr eden bir kuruluş hâline dönüştürmüşsünüz, yeni yatırımlar yapmışsınız ama yeni yatırımların da personel fizibilitesi yapılır ve buna ihtiyaten personel talebiniz bildirilir. Yirmi yaşında, yirmi bir yaşında alınan gençler, kırk sene sonra, yeni emeklilik yasasına göre kırk beş sene sonra emekli olacak. Yani, teorik olarak yeni yatırım yaptığınız bir yerde personel sıkıntısının yaşanmaması veya bu personelin de external personelle, taşeron personelle giderilmemesi gerekiyor. Yani orada bir eksiklik var gibi hissettim. Yani her açıklamalarınız mevcut tesisler üzerinden oldu, eski tesisler üzerinden ama yeni yatırımlardaki personel ihtiyacınız nasıl veya taşeron firma kullanıyor musunuz burada?

BAŞKAN – Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Milletvekilimin çok yerinde bir sorusu. Bizim bununla ilgili müdahalemizden sonra yeni tesisler için tamamen verilmeye başlandı. Daha önceden ister yeni tesis yapın, ister eskiden devam edin yüzde 10’du. Hâlbuki, siz daha önceden bir fizibilite yapıyorsunuz, fizibilitede diyorsunuz ki : “Şu kadar adam çalıştıracağım, şu kadar yatırım yapacağım.” Onun unsurları belli, onun artık pazarlığı olmaz. Yani illa ki o adam alınmalı artı emekli olanların üstüne ne kadar adam emekli olduysa... Orada yüzde 10 filan değil artık. Çünkü, bu tamamen operatör, bizim elemanlarımız meslek yüksekokulu mezunu, kimya teknikeri, elektrik teknikeri, makine teknikeri gibi elemanlar. Yani, emekli olduğu anda piyasada zaten hemen kapılan ve dolayısıyla emekli olanın yerine hemen birilerinin gelmesi gereken bir kuruluşuz biz. Çünkü çok iyi yetişiyor oradaki arkadaşlar ve emeklilik yaşı gelenler hemen emekli oluyor zaten.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Arkadaşlar, bu yüzde 10 meselesi bildiğim kadarıyla yatırım finansman kararnamesiyle belirlenin bir konu ve Hazine Müsteşarlığı tarafından belirleniyor.

Bunun da amacı şu: Daha önce bu KİT'lere arpalık dememizin sebebi bu oluyordu, yani siyasiler sürekli o KİT'lere ihtiyacı olmayan personeli alıyordu ve Hazine Müsteşarlığı buna yüzde 10 sınırı getirdi. Yalnız bütün kurumlar için bir yüzde 10 getirince yeni yatırımlar yapan kurumlarda sorun çıkıyor. Burada Hazine Müsteşarlığının da görüşü alınarak... Sanıyorum ki Hazine Müsteşarlığı bazen bunları artırabiliyor. Ancak Hazine Müsteşarı bu usulü koyduğunda bu sefer bakanlıklar Hazine Müsteşarına sürekli baskı yapmaya başlıyor, özellikle seçim öncesinde. Onun için bu yeni yatırımlarda Hazine Müsteşarlığı belki daha hassas davranabilir. Bence Hazine Müsteşarlığı temsilcisinin bu konuyu açıklaması çok daha uygun olur.

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, müsaade ederseniz Sayın Genel Müdürümün ve sayın vekillerimin söylediğine açıklayıcı mahiyette bilgi sunmak istiyorum.

İlk önce Sayın Başkan, bizim Hazine Müsteşarlığı olarak verdiğimiz izin konusunu kısaca arz etmek istiyorum. Biz, genel olarak tüm KİT'ler için uyguladığımız genel uygulama; bir önceki yıl emekli olan personelin yüzde 10' u kadar atanmasına ilgili kurumun yönetim kurulunu yetkili kılıyoruz kararname kapsamında.

Sayın Başkan, buna ilave olarak, bir önceki yıl ayrılan personelin yüzde 10' u kadar özelleştirme kapsamındaki kuruluşlardaki ihtiyaç fazlası elemanların nakline imkân sağlayacak bir izin veriyoruz.

Üçüncü olarak Sayın Başkan, bakiye yüzde 80' lik personel alımına ilişkin. Diğer bir ifadeyle, bir önceki yıl ayrılan personelin yüzde 80' lik kısmına da talep olması hâlinde tamamına izin vermemiz mevzuat dairesinde Sayın Başkan. Bu durumda bir önceki yıl ayrılan tüm personelin tamamı kadar, kararname kapsamında, izin verme imkânımız söz konusu. Burada bugün konuştuğumuz kurum Eti Maden, Eti Madene de aynı şekilde hem bu yıl hem önceki yıl hem daha önceki yıl hep mevzuat dairesinde ayrılan personelin tamamı kadar personel izni verilmiştir. Kurumun mevzuat çerçevesinde verilebilecek kapasitesini, maksimum kapasitesi kadar personel verildiği gibi, demin de arz ettiğim gibi Sayın Başkan, kurumun yeni devreye giren yatırım projeleri kapsamında ilave olarak ihtiyaç duyduğu personelin fizibilite raporunda öngörülen personel adedi kadar Sayın Başkan. Yani Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylanan proje kapsamında ihtiyaç duyulan personelin tamamı kadar personel izinleri otomatikman Bakanlar Kurulu kararı kapsamında verilmiştir. Tekrar arz ederim.

BAŞKAN – O zaman maksat hasıl oldu.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, Genel Müdür almadığını söylüyor.

BAŞKAN – Söz isterseniz söz veririm Ahmet Bey.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayın Başkanım, burada bir terslik var. Şimdi, Sayın Müdürüm teknik eleman ihtiyacım var diyor, bu sokakta olan eleman değil, yani o ihtiyaca binaen eleman istiyor. Hazine temsilcisi arkadaşımız “Özelleştirmeden gelen yüzde 10’luk bir grubu veriyoruz zaten. diyor. Ama o eleman Sayın Müdürümün işine yaramıyor ki. Yani belediyeden ya da ne bileyim bir devlet kuruluşundan gelmiş elemanın orada kimya sektöründe ya da madencilik sektöründe tecrübesi olan eleman değil, zaten işine yaramıyor; gelse de bir anlamı yok, gelmese de bir anlamı yok.

Bir diğer terslik, geçmiş yıllardaki personel sayısından bahsediliyor. Oysa biraz önce Sayın Genel Müdür dedi ki “1.900’den 3.400’e çıkacağız.” Bu yüzde 100’lük bir artıştır, o zaman personelin de ona göre artması lazım. Bu iş personelle oluyor, başka bir şeyle olmuyor.

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Personel azaldı zaten, yarı yarıya azaldı.

MEHMET ŞEKER (Devamla) – Evet. Yani burada hem personel azalıyor hem şirket büyüyor. Yani bunun için teşekkür ederiz ama burada Hazine ile aralarında bir sorun var.

HARUN KARACA (İstanbul) – Biraz değil, fazla sorun var.

BAŞKAN – Söz istiyor musunuz?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Evet Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Milletvekilim çok önemli bir konuya temas etti. Çünkü hep niclikle konuşuyoruz, hâlbuki nitelik ve niceliği beraber konuşmamız gerekiyor. Yani yüzde 10 azaldı. Öyle bir adam var ki onun ayrılmasında bayram edilir ama öyle bir adam var onun gitmesi fecaat oluyor. Dolayısıyla sadece sayısal ilişkilere olayları hapsetmek çok yanlış. Yani 100 adam ayrıldı, bazen 100 adamın yerine 150 adam almak gerekebiliyor. Şu değil yalnız, biz şöyle bir şey yapmak istemiyoruz: Lüzumundan fazla adam kesinlikle performansı düşürür. Biz şöyle bir şey yaptık: Tamamen kurum dışında bir kuruluşa “Biz neyiz, kaç kişi çalıştırmalıyız, biz ne iş yapıyoruz? Tarafsız bir gözle bunu inceleyin.” dedik ve rapor hazırlattık, yani biz objektif olamayabiliriz, yani duygusal davranabiliriz diye. “Özel sektörden daha iyisiniz.” gibi laflar söylendi ama bu şu değil yani: Sonuçta iş kazası var, yani 1 adamın eksikliği iş kazasına sebep olabilir, dikkatsizlik iş kazasına sebep olabilir. Bunların manevi sorumluluğu çok fazla. Tamam bir yandan “Memlekete para kazandırıyoruz, ihracatı şöyle artırdık.” falan diyoruz ama bir yandan da çok büyük sıkıntı duyuyoruz açıkçası.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, burada Komisyon üyesi arkadaşlarımızın hassasiyeti hem kurum yetkilileri hem de Hazine yetkilileri tarafından anlaşılmıştır. Zaten Hazine yetkilisi arkadaşımız da “Ayrılanların yüzde

100'üne kadar, yüzde 10 özelleştirmeden olmak kaydıyla, yüzde 90'ını biz karşılama noktasında yardımcı olacağız.” ifadelerinde bulundu. O zaman aslında iş genel anlamda sadece sizin yeni yapacağınız ilave yatırımlar noktasındaki çalışmalarınızdaki sayıyı belki daha baştan ona göre belirlemeniz noktasında kalıyor. Yani, doğru belirlersek sonraki süreçte kapasite artırımlarında tutup da “Baştan yanlış yaptık.” deme şeyiniz olmayacak herhâlde.

Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Genelde yatırımlar tümüyle birlikte yapılmaz, yani bir işletme devreye alınırken ham maddeden mamule kadar bir işletme kurulmaz. İşletme her yıl adım adım büyür; önce mamulü en hızlı şekilde üretmek için bir işletme kurarlar, arkasından yarı mamulleri ve ham maddeye doğru gider. Onun için de bir kez başlangıçta “30 tane eleman ihtiyacım var.” dedikten sonra ondan sonraki sene “Bu da nereden çıktı?” denmez böyle işletmelere. Onun için de bunun da göz önünde bulundurulması gerekir.

BAŞKAN – Haydar Bey onlar ayarlasınlar.

Şimdi, görüştüğümüz öneriye dönelim, arada konuyu bağlantılı şekilde diğer konulara da değinerek biraz dağıttık gibi.

Bu konuyla ilgili olarak zaten sizin gündeme getirdiğiniz husus konusunda “Şu anda tamamlandı.” dediniz. O zaman ne öneriyorsunuz, kaldırıyor muyuz bunu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tamamlandı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şöyle bir şey olabilir mi: Personel ihtiyacının giderilmesi konusunda...

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, bu konuyla ilgili olarak Sayın Genel Müdür zaten bu konunun...

BAŞKAN – İhale konusunu mu diyorsun, bunu mu diyorsun?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yok efendim, ihale yoluyla buranın üçüncü şahıslara verilmesini öngördü. Tabii verilememesinin nedenleri arasında oluşturulan fiyatın piyasadaki alıcılar tarafından uygun görülmediği ortaya çıkıyor. Dolayısıyla, bu çalışmalarda biz o noktada izleyeceğiz bunu. Bu çalışmaların piyasa şartlarına uygun şekilde cereyan etmesi noktasında bizim bir görüşümüz olabilir efendim ileride.

BAŞKAN – Zaten her zaman getirebiliriz ama bu konuştuğumuz konu şu anda tamamlandığına göre gündemden çıkartılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Rapor Metni S.253 Pr g.1:

Bandırma Bor ve Asit Fabrikaları İşletmesi Müdürlüğünün üretmek olduğu sodyum perborat ürünü için girdi olarak kullanılan ve ithal yoluyla sağlanan hidrojen peroksitin teşekkül tarafından üretilmesi çalışmalarının bu amaçla Bandırma'da kurulan tesisin deneme çalışmaları sırasında yanmasından dolayı başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra, bu kez sürekli olarak yeterli miktarda uygun kalite ve uygun fiyatta hidrojen peroksit sağlanabilmesi için YPK'nın 25/11/1996 tarih ve 96/T-52 sayılı kararıyla iştirak olunan şirketle olan ilişkilerinin şirketin en büyük ortağı durumundaki Garipoğlu Grubunun ekonomik krize girmesini müteakiben sürekli sorun içinde devam ettirilmesi ve mevcut sorunların zaman içinde çözüm üretilemediğinden teşekkülün handikabı hâline gelmesi kuruluşundan bu yana kâr payı tahsilatının gerçekleştirilememesi, iştirakin en büyük ortağı durumundaki Garipoğlu Şirketler Grubunun bünyesinde bulunan pazarlama şirketi Pusula A.Ş. kanalıyla diğer şirketlerine önemli miktarda kaynak aktarıldığının saptanması teşekkül ile büyük ortak durumundaki Garipoğlu Grubu arasında sonuca ulaştırılamayarak yıllarca süren davalar başlangıçta iştirak tesisinin önemli bir argümanı olan ve deterjan sanayinin önemli bir girdisi olan ve hidrojen peroksitin de başlıca girdisini teşkil ettiği sodyum perborat üretiminden bu gelişmeler üzerine sarfınazar edilmesi ve benzeri hususlar dikkate alınarak;

01/04/2010 tarih ve 347/6 sayılı Teşekkül Yönetim Kurulu kararı ile belirlenen kriterler doğrultusunda kuruluşun Hidrojen Peroksit A.Ş. ile olan iştirak ilişkisinin çok yönlü bir şekilde değerlendirilerek kesin bir sonuca varılması ve uygulanmak üzere yetkili merciler nezdinde etkin girişimler yapılması önerilir.

BAŞKAN – Önerinin gündeme alınması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Son durumla ilgili ekleyeceğimiz bir şey var mı Sayıştay olarak?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu zaten Özelleştirme İdaresine devredildi ve Etibank'ın iştiraki olmaktan çıktı.

BAŞKAN – Buyurun cevabınızı alalım.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, hidrojen peroksit bizim sodyum perborat üretimimizde çok önemli girdilerden bir tanesi. Mevcut sistemde biz makul fiyata hidrojen peroksit alamazsak ürettiğimiz perboratı satamıyorduk. Bunun üzerine, hidrojen peroksit fabrikası TMSF'ye geçtikten sonra biz burayı satın almaya karar verdik, çünkü maliyetin hemen hemen yüzde 60'ına tekabül ediyor hidrojen peroksit. Fakat, TMSF'yle anlaşamadık. Sebebi şu: Bizim tespit ettiğimiz fiyat, borçlar dâhil olmak üzere kendimizce tespit ettiğimiz fiyat 50 milyon dolar; fakat TMSF 50 milyon dolar artı borçlar, yani aşağı yukarı 42 milyon dolar daha borç geliyor. Hâlbuki biz bu fabrikanın yenisini zaten 80-90 milyon dolara yapabiliriz. “Eski bir fabrikayı bu paraya almak lüzumsuzdur.” dedik, biz burayı bu paraya almaktan vazgeçtik.

Daha sonraki safhada ortaklığımızla ilgili çok derin problemler olduğu için, defalarca ve defalarca bunları mahkemeye verdiğimiz için, hatta bununla ilgili vergi tahsilatıyla ilgili kabaca söyleyeyim, 26 trilyonluk bir vergi borcu bizim ortağımızı şikâyet etmemiz neticesinde doğdu. Daha sonra bu ortaklığın yürüyemeyeceğini gördüğümüz için Özelleştirme İdaresine buradaki hisselerimizi devrettik çünkü hiçbir zeminde ortak bir şey yapma ihtimali yok, sürekli korka korka çalışıyorsunuz, yani memurlarla bu işi yapıyorsunuz malum. Dolayısıyla, şu anda buradaki ortaklığımız bitti.

BAŞKAN – Şu anda muhatap olarak ortağınız TMSF değil mi?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Artık biz yokuz orada.

BAŞKAN – Siz yoksunuz da...

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Özelleştirme İdaresinin bünyesine girdi.

BAŞKAN – Özelleştirme artı TMSF o zaman.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Hayyam Garipoğlu firması ile Özelleştirme İdaresi ortak oldu; mevcut son durum budur.

BAŞKAN – Evet.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim, bu konuda raporun iç öneriler bölümünün 23'üncü sayfasında da bir açıklama var. Orada şöyle diyor: "Teşekkül tarafından yapılan mali ve teknik incelemelerde, şirketin borç giderlerinin yaklaşık 42 milyon dolar civarında olduğu, ayrıca yönetimi TMSF'de olan Pusula A.Ş'den 22.769.694 TL alacağın olduğu belirtilmiştir. Bu itibarla, TMSF'nin şirketteki hisselerin devir bedeli olarak teklif ettiği 50 milyon dolar bedelden 42 milyon dolar gider düşüldüğü zaman şirketin alacağı olan 22 milyon TL'nin şirkete ödenmesinin TMSF'ce taahhüt edilmesi şartı ile teşekkül tarafından teklif edilebilecek rakamın 8 milyon dolar civarında olduğu 06/04/2010 tarih ve 795 sayılı yazı ile Bakanlığa iletilmiştir. Hidrojen peroksidin temini ile mevcut durumun tüm yönleriyle değerlendirilmesi hususunda her türlü çabanın sarf edilmesi önerilir."

Yani, pek anlaşılmıyor, ben anlamadım.

BAŞKAN – Şimdi, o zaman konuyu baştan daha anlaşılır bir şekilde izah edelim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada başka şekilde söylüyor, burada başka şekilde söylüyor.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Müsaade ederseniz izah etmeye çalışayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Şimdi, bu şirketle biz yüzde 28,2'si Eti Madende olmak üzere bir ortaklığımız var. Yalnız satışla ilgili bu şirket

kurulurken bizim müdahale yetkimiz yok, sadece yeni yatırımla ilgili altın hisse yetkimiz var. Şirket şöyle bir yol izliyor: Tutuyor kendi şirketi olan Pusula diye bir şirket kuruyor, malın tamamını ona aktarıyor, oradan ucuz fiyatla ihracat yapıyor ve ihracat yaptığı yere dolaylı kâr transferi yapıyor yurt dışına yapıyor bunu. Şimdi, biz bunun böyle olduğunu tespit ettik ve Pusula... Ayrıca para transferi de var. Para transferini nasıl yapıyor? 100 birimlik bir yatırım var, 100 birimlik yatırımı 500 birim gösteriyor, kendini finanse ediyor, parayı oradan alıyor, yani sürekli finansal ilişkilerle şirketin içerisinden para çekiyor. Şimdi, bunu bizzat ortağımız olmasına rağmen, biz şikâyet ettik Maliye Bakanlığına. Konuyla ilgili kontrolör arkadaşımız geldi, bizim iddialarımızın doğru olduğunu tespit etti ve bununla ilgili örtülü kazanç transferi 26 trilyon vergi çıktı. Tabii bundan sonraki safha tahsilat safhası. O tamamen bizim dışımızda. Yani, buradaki aktörler bir hidrojen peroksit fabrikasının iki ortağı biz ve Garipoğlu, üç satışı yapan Pusula A.Ş. Pusula A.Ş'ye sürekli mal veriliyor, Pusula A.Ş ucuz fiyata ihracat yapıyor, 100 birimlik bir malı 70 birime satıyor. Bu şekilde bir mekanizma. Burada hukuken bizim müdahale yetkimiz yok bu işe. Baktık biz bu işle baş etmemiz mümkün değil ve dolayısıyla biz buradaki hisselerimizi... Daha önceden karşı çıkıyorduk biz. Bu tarafını da söylemek lazım. Hidrojen peroksit fabrikasının Türkiye'de kurulmuş olması çok büyük bir başarıdır çünkü hidrojen peroksit stratejik bir üründür. Yani bu şirket böyle bir şeyi başarmış, bu iyi tarafı. Ama kötü tarafı sodyum perborat gibi bor kullanımının çok yüksek olduğu bir sektörden biz çıktık, çünkü girdi maliyetlerini minimize edemezseniz burada rekabet etmeniz mümkün değil. Bir milyon ton kapasitesi olan şirketler var hidrojen peroksitte. Bizim buradaki kapasitemiz, yurt içindeki kapasitemiz işte en son 60 bin, 90 bin, 100 bine filan çıktı. Ama yurt dışındaki rakiplerimiz hem hidrojen peroksit satıyorlar hem de perborat yapıp da satıyorlardı. Şimdi bu Avrupa Birliği'nin bildiğiniz üzere sınıflandırma meselesinde daha doğrusu kimyasal maddelerin sınıflandırma hadisesinde en çok etkilenen malzemelerden bir tanesi sodyum perborat psikolojik olarak etkilendi. Aslında deterjanların iki tane hammaddesi var, biri bor esaslı, biri soda esaslı. Buradaki lobiler ve çevre örgütleri bu borun perborat sektöründe daha doğrusu deterjanda perboratın kullanılmasının önünü kestiler. Avrupa'da 180-200 bin ton sattığımız penta şu anda 25-30 bin tonlara düştü ama başka yerlerde çok büyüdük. Aslında bizim ürettiğimiz bor kimyasalının neredeyse yüzde 80'i bu sektöre giderken, şu anda son derece cılız bir noktaya geldi ama biz başka yerlere mal satarak bu açığı kapattık.

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi benim bu öneriyi gündeme aldirmayı istememin sebebi, işte bu olayların netleşmesi idi arkadaşlar. Türkiye'deki yolsuzluk sorununun hangi boyutlara geldiğini ve çok kronik bir sorun olduğunu... Bu konuştuğumuz mesele, bu örtülü kazanç meselesi sadece bu şirkette yok. Şimdi, daha sonra ki başka kurumlar önümüze gelecekler. Hepinizin şimdi çok rahatsız olduğunun farkındayım ve diyorsunuz ki: "Evet, genel müdürümüz bu konunun üzerine

gidiyor.” Ama bir KİT gelecek, sizin yönetiminizde olacak ve benzer işler yapmış olacak. O KİT geldiğinde onu da söyleyeceğiz. O KİT geldiğinde az sonra birtakım konuları konuşacağız. Bizim bütün mücadelemiz bu. İşte bu örtülü kazanç şeyleri, işte tekel olduğumuz madenler üzerinde yapılan işlemler.

Burada bir de şunu hatırlatmak istiyorum: Bazı üretimlerde girdi olan ve tekel olan malzemeler var. Bunlar özelleştirilmiş. Az sonra genel görüşmede onu da söyleyeceğim. Benim de korktuğum husus, özelleştirildikten sonra rekabet olmadığı için fiyatın fahiş artması. Az sonra bir örnekle de söyleyeceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu biraz önce Sayın Genel Müdürün söylediği kâr transferinden dolayı o vergi tespit edildi değil mi? Yalnız ortak olarak bu kâr transferinden dolayı da sizin bir zararınız var. Dolayısıyla bu kâr bilançolara geçmedi. Şimdi bu konuyla ilgili netice nedir? Yani, size intikal etmeyen -yüzde 28 ortağı olduğunuz firmanın yaptığı- kâr transferiyle, kârdan ettiğiniz zarar ne durumda? Madem böyle bir soruşturma yapıldı, bu soruşturmanın neticesinde böyle bir tespit var mı? Bir de vergiden ortaklar da sorumludur yani vergi borcundan. Bununla ilgili size rücu edilen ne oldu yani sizin durumunuz nedir? Onu merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Orhan Bey, buyurun.

ORHAN YILMAZ (Genel Müdür) – Sayın Başkanım, öncelikle şunu söyleyeyim: Buranın yöneticileriyle ilgili suç duyurusunda bulunduk. Bir de bu tür şirketler sermayesinden sorumludur, sermayesi kadar sorumludur, bize rücu eden bir şey yok. Zaten şirketin kendi varlıkları bitecek ki...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Size ait zannediyorum ama size intikal edecektir.

ORHAN YILMAZ (Genel Müdür) – Ama sonuçta bize intikal eden bir şey yok. Bizim için iki tane yol vardır. Kâr dağıtımı sonsuzda bile yok yani şirket öyle kurgulanmış yani bu tür şirketlerde azınlık hissesine sahipseniz kâr dağıtımıyla ilgili hiçbir yaptırımınız yok. Yani şirket her sene kâr etsin ama hiçbir zaman dağıtmayabiliyor. Şimdi ya maliye tutup vergi yoluyla bu işi alacak “ya da” sı yok yani başka bir şey yok. Onun için biz tattuk bununla ilgili maliyeye mevcut şirketin durumunu bir nevi ihbar ettik.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sonuç yok yani.

ORHAN YILMAZ (Genel Müdür) – Sonuç yok, hâlâ yok yani. Tabii şeyler tespit edildi yalnız. Tabii şu anda vergi tahakkukları yapıldı. Ayrıca, temettü alacağımız için de dava açtık şirkete. Oda başka bir durum.

BAŞKAN – Sizin görüşünüz nedir?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu aşamada bir diyeceğimiz yok efendim.

BAŞKAN – Ben size şimdi soruyorum. Bunu gündeme aldık. Sayıştay olarak görüşünüz nedir?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu Özelleştirmeye devredildi, kuruluşla ilişkisi şu anda yok, dolayısıyla gündemde değil.

BAŞKAN – Peki devrettiyseniz, şu anda davaları Özelleştirme İdaresi mi takip ediyor?

ORHAN YILMAZ (Genel Müdür) – Temettü alacaklarıyla ilgili davanın müdahili biziz, çünkü bize borçlu. Temettü o zamanın bilançosuna girmesi gerekiyor.

BAŞKAN – O zaman şöyle yapalım: Gene burada tamamen bitmiş bir şey yok. Yani o sürecin takibi noktasında en azından izleme kararı alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – O yönüyle izleyelim Başkanım ama kuruluş anlamında, iştirak anlamında devredildi.

BAŞKAN – Anlaşıldı.

Değerli arkadaşlar, temettü alacağıyla ilgili olarak açılan davanın takibi hususu noktasında konunun izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konuyla ilgili başka var mıydı? Yok.

Evet, genel önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şu anda kuruluşumuzun genel faaliyetleriyle ilgili olarak söz almak isteyen arkadaşlara söz vereceğim. Sayın Genel Müdürüm not alıyoruz, sırasıyla arkadaşlara söz vereceğim, en son siz cevaplayacaksınız.

Ben öncelikle şunu sormak istiyorum, aynı zamanda bir komisyon üyesi sıfatıyla Sunumunuzda 2005 yılına kadar kârlılık oranlarında ciddi bir azalma ve sonradan da bir çıkış vardı. Bunun sebebini orada sunumunuzda açıklamadınız. Yani oradaki tabloda dikkatimi çekti. Onun sebebini açıklarsanız memnun olurum.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, evvela bu kurumun palet ve torba ihtiyacının çok olması nedeniyle alımları var. Bunları Kamu İhale Kanunundan kaçırmak için parça parça yapmak suretiyle bazı kişilerden alıyor. Yüksek Denetleme Kurulu denetçisi bu konulara ilişkin yeteri inceleme de zaten yapmamış ve gereken açıklamaları da yapmamıştır. Neden böyle parça parça ihale yapma ihtiyacını duyuyorsunuz? Eğer bir memlekette kanunlar yürürlükte ise bu kanunların gereğini yerine getirmek lazım. Eğer kanunlardan böyle kaçınarak, işte bu bir nevi suistimal yani bir yirmi beş trilyon liralık bir ihale yaparsanız ona

göre birileri girecek ama iki, üç trilyonluk alımları böyle parça parça dost ve ahbablara ihale ederseniz, bu tamamen bir suistimal ve Kamu İhale Kanununa açıkça muhalefettir.

Bir de bu sözleşme yoluyla, hizmet alımı yoluyla yaptığınız, işçilerle yaptığınız sözleşmede alınacak işçilerin vasıflarını ve isimlerini herhalde siz belirtiyorsunuz. Bu sözleşmeye böyle bir kayıt koyuyor musunuz, koymuyor musunuz? Koyduğunuz takdirde de bu işçilerle ilgili kıdem tazminatını, ödenmeyen ücretleri, eğer hizmet alımı sözleşmesini imzalayan taşeron firma ödemediği takdirde doğrudan doğruya size rücu ediliyor. Bu da yani o zaman eğer buraya alınacak hizmet alımlarında alacağınız işçileri taşeron firmaya bir yandan havale ederken, öte taraftan da sen şu şu kişileri alacaksın diye sözleşmeye hüküm koyuyorsanız, o zaman taşeron firmaya vermeye gerek yok, doğrudan doğruya firma olarak alın çalıştırın, daha isabetli olur. Ben bu iki hususu belirttim, teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eti Maden ve bor konusu gerçekten Türkiye içinde önemli bir konu, Türkiye'ye önümüzdeki yıllarda da katma değeri çok yüksek olacağı kanaatindeyim. Bugüne kadarki çalışmalarından dolayı Eti Maden İşletmelerini de buraya kadar getirdiklerinden dolayı da ben kendilerini tebrik ediyorum. Gerçekten önemli çalışmalar yapıldı. Ama, bor konusu tabii ki önü açık bir konu. İşte dünyadaki bütün bor yataklarının yüzde 75'inin Türkiye'de olduğu bir madenle ilgili çalışmaların çok daha yukarılara gelmesi, Türkiye'nin geleceği açısından önemli. İşte Avrupa ülkelerindeki demir ve kömürün bugünkü Avrupa'yı nerelere getirdiği ortada. Bir bordan da yola çıkarak, bu teknolojiyi de geliştirerek Türkiye'nin de iyi noktalara gitmesi söz konusu. Tabii vizyon açısından ortaya koydukları katma değeri yüksek bor kimyasalları üretmek ve bora dayalı sanayinin ülkemizde kurulup gelişmesine katkıda bulunmak ve AR GE konusunda bor zenginliğimizden daha fazla katma değer yaratılmak için bor pazarının büyümesini beklemek yerine, yeni bor ürünleri ve kullanım alanlarının bulunması yönündeki çalışmalar da çok önemli. Gerçekten bununla ilgili de örnekleri var. AR GE'de çok daha fazla kaynak ayırarak ki bu kaynakların da boşa gitmeyeceği bir "kalsine tinkal" buluşu ile de ortada herhalde. Çin pazarını bununla büyüttünüz yani bunu da geçtiğimiz yıllarda gördük. Buna benzer buluşların olması içinde ifade ettiğim gibi kaynakların ayrılması önemli.

Ben başarılı çalışmalarınızın devamını dilerim. İki tane konuyu merak ediyorum. Birincisi: Bu kalsine tinkalin buluş hakkıyla ilgili bir konu vardı, o bitti mi? Çok önemli bir şey değil ama merak ettiğim için soruyorum. Birde, biraz önce yeni bir fabrikanın kuruluşuyla ilgili ekzotermik reaksiyon ile bütün enerji ihtiyacının karşılanacağını söylediniz. Bu fabrikanın kuruluşundan sonra o ekzotermik reaksiyonla ne kadar bir güç ortaya çıkacak? Bu dediğinizle tamamını karşılayabiliyoruz

yani fazlası ortaya çıkabilecek mi? Bütün elektrik ihtiyacını, diğer enerji ihtiyaçlarının tamamını anladığım kadarıyla o ekzotermik reaksiyon karşılıyor. Bunun gücü ne kadar yani fabrikanın ihtiyacı ne kadar? Ortaya çıkan enerjinin gücü ne kadar? Bunu da merak ettiğim için soruyorum.

Teşekkür ediyorum

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benim de merak ettiğim birkaç husus var. Rezervlerin yüzde 64'ünü elinde bulunduran Türkiye... Bor madeninden bahsediyorum, belki rakamlarda yanlışlık da yapabilirim, düzeltirsiniz Sayın Genel Müdürüm. Bor madeni veya kimyasallar konusunda dünyada tekel olduğumuzu düşünüyorum yani ufak çaplı ülkeler var bu üretimi yapan ama en büyük üretim payının bizde olduğunu düşünüyorum. Dünyadaki fiyatı belirleme yetkisinin de bizde olması gerektiğini düşünüyorum. Bunu başarabiliyor muyuz? Bir defa dünyadaki fiyatları biz belirleyebiliyor muyuz?

Şimdi bu ürünü daha çok işletmecilik yani işin içinde sanayi de var, maden var, madeni çıkarıyorsunuz, işliyorsunuz, üretim yapıyorsunuz ve üretimi de pazarlıyorsunuz. Tabii burada kalifiye işçi olması gerekiyor, kalifiye eleman olması gerekiyor yani piyasada özel sektörün aramış olduğu kalifiye elemanı çalıştırmak durumundasınız. Ürünün maliyeti de nedir? İşçilik maliyeti vardır, lojistik maliyeti vardır, enerji maliyeti vardır hammadde maliyeti vardır. Hammaddeyi yurt dışından ithal etmiyoruz, hammadde bizim hammaddemiz. Enerjide güzel çalışmalar yapmışsınız, bayağı bir enerji tasarrufuna giderek en önemli kalemlerin birinde iyi şeyler yapmışsınız, anlattınız, slaytlarda gösterdiniz. Yine lojistikte de Devlet Demir Yolları... Bizdeki eksik unsurlardan bir tanesi bu. Hem özel sektörde hem devlet sektöründe lojistik hizmetleri şu anda çok pahalı Türkiye'de. Nedeni de demir yollarının veya deniz yollarının kullanılmamasıdır. Avrupa'da en çok kamyonun bulunduğu ülkelerden bir tanesiyiz. Bu konuda Devlet Demir yollarına dönülürse lojistik maliyetlerin çok aşağıya düşürüleceğini düşünüyorum.

Tüm bunları yaptıktan sonra geriye işçilik maliyeti kalıyor. En önce akla şirketlerde işçilik maliyetleri gelir. “Bunu nasıl aşağıya çekeriz?” derler ama işçilik maliyetlerini aşağıya çektiğimizde de insanı açlığa mahkûm ederiz. Eğer bu kadar kârlı, bu kadar iyi şeyler yapan bir şirket elemanları ki nitelikli eleman çalıştırmak durumundasınız, iyi ücretlerle çalıştırmak durumundasınız diye düşünüyorum. Bu bir öneri olsun, öneri olarak sunmak istiyorum.

Yine bana gelen maillerde sizin kurumunuzla ilgili bir şey var. İki yüz kadrolu işçinin, üniversite mezunu iki yüze yakın kadrolu işçi çalıştığı konusunda bir Eti kurumundan sürekli mail geliyor. Mesela bu Çay-Kur'da yapılmış. Üniversite mezunları devlet memuru olarak 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile devlet memurluğuna getirilmiş. Böyle bir çalışmanız var mı ya da kadrolu çalışan üniversite mezunları sizde var mıdır işçi olarak?

ORHAN YILMAZ – Yok öyle bir şey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman problem yok, bu yanlış bilgi olabilir.

Yine benim en çok merak ettiğim şey, hep ben şunu bilirim: Bu bor madeni dünyada önemli bir madendir ve çok gelişen bir madendir. Bundan sonra elektriğin ve dünyada üretilecek birçok şeyin altında bor madeninden üretilen malzemelerin ve kimyasalların kullanılacağı söylenir. Ama, şöyle de bir şey yapılmıştır: Hangi dönem olduğunu bilmiyorum, yanlış olarak da suçlamak istemiyorum. Bir dönemde Eti Maden'in genel müdürlüğünü yapan bir arkadaş yurt dışında bir firma kuruyor üç dört arkadaşıyla beraber. Burada üretilen hammaddenin tüm ithalat ve ihracat işlemlerini elinde bulunduruyor diye bir şey var, ne derler ona, bir şehir efsanesi vardır. Ben şimdi merak ediyorum. Kalemlerinizi gördüm, yerli piyasaya çok fazla mal vermiyorsunuz ama ihracatınız tavan yapmış. Bu ihracatı pazarlama şirketleri kanalıyla mı yapıyorsunuz yoksa sizden ürünü alıp kullanan fabrikalar veya işletmeler direkt sizden mi alıyorlar? Bir defa bunu merak ediyorum. Ben şöyle bir şeyle örnek vermek istiyorum çünkü çok önemli bir konu, bu son zamanlarda biraz düzeltildi. Mesela çok uluslu şirketler Türkiye'de üretim yaptıklarında, dünyanın her tarafına pazarlarlar ama pazarlarken kendi ülkelerindeki veya vergisinin az olduğu bir ülkede şirket kanalıyla pazarlarlar yani ürünü burada maliyetine o şirkete yollarlar, parayı orada kazanırlar, böyle hem para transferi yapmış olurlar hem de ülkede bu parayı çok fazla bırakmazlar, Türkiye'de kalmasına engel olurlar ama bu son zamanlarla birtakım şeylerle güncellendi. Sizin deyiminizi kullanayım biraz. Güncel fiyatlar üzerinden birtakım kontroller yapılıyor. O da iyi bir şey. Bunu merak ediyorum. Bir pazarlama şirketi, özel bir pazarlama şirketi aracılığıyla mı ihracat yapıyoruz yoksa direkt ilgili tesislere malı kendimiz mi gönderiyoruz?

Yine, bu hiç geçmiyor bizim KİT'lerde, bu Sayıştay'ın denetiminde midir değil midir bilemediğim için soruyorum. İş güvenliği ve İş Yasasıyla ilgili eksiklikler veya... Her şey çok mu mükemmel bizim KİT'lerimizde? Sizi kastetmiyorum, şu ana kadar denetlediğimiz KİT'leri de kastediyorum ama burada gündeme getirmemin nedeni de çok sık yaşadığımız, dünyada en çok maden kazalarının olduğu ülkelerden ve en çok can kaybının olduğu ülkelerden bir tanesiyiz. Bunlarla ilgili hiç eksikliklerimiz yok mu? Tamamlanması gereken bir şey yok mu? Yani, konunun içinde mi dışında mı, onu da çok bilmiyorum...

BAŞKAN – Kurumla bağlantılı olarak sorabilirsiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama, yine Genel Müdürümüz hazır burada iken, bununla ilgili çalışmalarınız nelerdir? Bunu da merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aydın Bey, buyurun.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, şimdi büyük bir cevher taşıma işlemi yapılıyor, ağırlıklı olarak herhalde kamyonlarla. Şimdi de demiryolu düşünülüyor. Şimdi uzun mesafelerde bantlı konveyör sistemleri yani fizibilitesi yapılırsa da acaba daha ekonomik olabilir mi diye düşünüyorum çünkü tahminen fazla mesafelere bantlı konveyör sistemiyle taşıma yapmak mümkündür. Maliyet bakımından bir incelense çünkü bir tarafta bir güç merkezimiz bant sistemiyle sürekli cevheri elli kilometre, yüz kilometre daha fazlasına iletmeniz mümkün. İşletme bakımından, maliyet bakımından bir değerlendirme yapılırsa, sanki ekonomik olur gibi fakat bir değerlendirme de yapılması lazım. Bunu bilgi verme anlamında söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim burada soracağım birtakım sorulara idare yazılı cevap verebilir, belgelerini de eklemek kaydıyla. Birinci husus: Dünya bor piyasası yani biz bunun tek üreticisi isek, dünya bor piyasasının Türkiye’de kurulması için şimdiye kadar yapılan faaliyetler nelerdir? Uzun bir cevap, yazılı olarak verilebilir. İkinci mesele: Bu sülfürik asit fabrikasında ham madde olarak kullanılan pirit daha önce Eti Maden İşletmeleri genel bünyesinde olan bu Küri işletmesindeki Eti Bakır A.Ş. tarafından üretiliyordu ve özelleştirildi, CEKA denilen şirket aldı. Bu şirket özelleştirmenin hemen sonrasında fiyatı 36 TL ton artırmak istemiş, yaklaşık 2,5 katına artırmak istemiş. İşte “Özelleştirme çok faydalıdır.” diyor ya arkadaşlar. Özelleştirmeden beklenen fayda şudur: Hizmet kalitesi artsın, fiyatlar düşsün, istihdam artsın. İşte görüyoruz özelleştirme sonrasında fiyat neredeyse üç katına çıkarılmak istenmiş ve bayağı bir süreç var. Bu süreçle ilgili bilgi ve belgeleri komisyon üyesi olarak istiyorum.

Bundan sonrasına baktığımızda, Maden Kanunu devlet tarafından işletilmesini öngörüyor buranın ve bu konuda çok ciddi bir sorun çıkıyor çünkü bunun taşeronlaştırılması Maden Kanununa aykırı ve bu konuda Danıştay Birinci Dairesinden görüş alınması istenirken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı müfettişi “Alınmasına gerek yok.” diyor ve Danıştay’dan görüş alınmıyor. Bu görüş neden alınmadı? Şu an itibarıyla bu Maden Kanunuyla ilgili değerlendirmeyi ve bu müfettiş raporu dahil olmak üzere komisyon üyelerine özellikle Cumhuriyet Halk Partisi Grubu üyelerine verilmesini istiyorum çünkü son derece önemli bir konu, stratejik bir madenin özel şirkete devredilememesine rağmen, devredilmesi ve Danıştay’dan görüş alınmaması çok sıkıntılı bir konu. Bu konudaki belgeler önemli.

Üçüncü konu Sayın Kamer Genç’in dile getirdiği konu. Arkadaşlar 4734 sayılı Kanunda 3/G maddesi var. 3/G maddesi diyor ki: “Beş trilyonun altına inen KİT’lerin alımları Kamu İhale Kanununa tabi değildir.” Aslında bu Avrupa Birliğinden bu Kanunu aldığımızda, buradaki amaç bu

KİT'ler değildi, mesela şoförler odası gibi kamu kutsal niteliği taşıyan hizmetlerle ilgili idi. Bunu Kamu İhale Kurumu Başkanına da sorabilirsiniz ama biz bunu kamu için koyduk ve bu beş trilyonluk alımları, mesela otuz trilyonluk bir alım var, yediye bölünüyor ve dörder trilyonluk alımlar halinde bu alımlar yapılıyor. Hatta iktidarınız birkaç genel müdürü bu konuda görevden aldı ve Kamu İhale Kanununun beşinci maddesi diyor ki: “Her ne sebeple olursa olsun eşik değerler altına düşmek için bu ihaleler bölünemez.” Şimdi, baktığımızda 3/G maddesindeki alımlarda kurumda bu tür sorunların olduğunu görüyoruz ve ilginç olan bu 3/G ile alınanların da sürekli aynı firmalar olduğunu görüyoruz yani bu palet ve torba alımlarında. İşbir diye bir firma var. Kamu İhale Kurumu kayıtlarına göre sürekli bu firmadan alınıyor ve bunlar son derece sıkıntılı ve bunlara aslında baktığınızda da soruşturma gerektiren konular ama burada asıl sıkıntı şudur arkadaşlar:

Şimdi, Enerji Bakanlığının Botaş kurumunda ihaleye fesat karıştırmayla suçlanmış Mavi Hat operasyonda ve hüküm giymiş bir şirket var. Kamu İhale Kurumu kararı da burada. Fernas Şirketi. Ferhat Nasıroğlu isimli şahıs tarafından kurulmuş ve hüküm giymiş, Ankara 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından Muzaffer Nasıroğlu şirket ortağı ve Yaşar Giregiz hakkında cürüm işlemek için kurulan teşekküle üye olmak suçundan neticede on ay hapis cezası, ihaleye fesat karıştırmak suçundan ise neticede iki ay yirmi yedi gün hapis cezası almış bir şirket ve ortaklarından bahsediyoruz. Bu şirket, incelediğimiz kurumdaki dekapaj ihalesi olarak bu hükümden sonra arkadaşlar, bunlar yargılanırken yüz on üç milyon liralık dekapaj işi alıyor. Şimdi, düşünün ki bir şirket var ihaleye fesat karıştırdığı mahkeme kararıyla tespit ediliyor ve bu yüz on üç milyon liralık ihale alıyor. Bunu ben kişisel olarak anlamakta sorun duyuyorum ve ne oluyor...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Orada bilgi eksikliği var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir saniye, ben bitireyim... Bilgi eksikliğimiz varsa düzeltirsiniz.

BAŞKAN – Müsaade edin, söz isteyen arkadaşlar konuştuktan sonra size söz vereyim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bu durumda ne oluyor? Bu şirketler, ihaleye katılan diğer şirketler Kamu İhale Kurumuna şikayet başvurusunda bulunuyorlar ve bu sırada Kamu İhale Kurumu genel tebliğinde diyor ki... Şikayetin on gün öncesinde yapılan değişiklikten bahsediyorum, Resmî Gazetede yayımlanan değişiklikten bahsediyorum. Burada diyor ki: “Sermayesinin yarısından fazlasına sahip olması veya sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmakla birlikte idare ve temsile yetkili yönetim kurulu üyesi ve müdürü olması koşuluyla ortağı olduğu sermaye şirketi...” Bu açıklama zaten kanuna paralel bir açıklama ve bu açıklamaya göre bu şirketin ihaleden yasaklı olması lazım, bu yargılama devam ederken ve bu on gün öncesinden Kamu İhale Kurulu tarafından değiştiriliyor. İşte organize yolsuzluk dediğimiz bütün kurumların içine girdiği yolsuzluk olayları

bizim anladığımız anlamda budur. Bu son derece rahatsızdır. Bunun yasal takibini de yerine getireceğiz.

Çok teşekkür ediyorum.

HARUN KARACA (İstanbul) – “Yargılama devam ederken...” diye bir cümle kullandınız. Pek anlayamadım?

BAŞKAN – Harun Bey, söz alın öyle efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Kamu İhale Kanununun 17’nci maddesinde ve 58’inci maddesinde diyor ki: “Bu kurumlarla ilgili ihaleye fesat karıştırdığı şüphesiyle yargılama devam ederken kurumların ihalesine giremez.” Artı dikkatinizi çekiyorum, aynı bakanlık, Botaş’ta ihaleye katılma şeyi var, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. Sadece bu KİT değil, bir KİT daha var, onu da söyleyeceğiz. İki tane ihale, yaklaşık 230 milyon liralık iki tane ihale alınıyor arkadaşlar. Bir tanesi burada, bir tanesi başka KİT’te. Şimdi, sorun şu: Kanun açık olarak söylüyor. İhaleyi yasaklama kararı verilmesi gerekiyor. Yani, siz hüküm vermişsiniz, ihalenin yasaklama kararı yok ortada. Düşünün bir sürü insan hakkında ihaleyi yasaklama kararı varken, ihaleye yasaklama kararı da yok ve bu şirkete ve bu şirketin sahibi eski bir milletvekili ve iki tane ihale veriliyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim.

Ben deterjan... Dışarıdaki özellikle kamunun şirketimizin pazarlamasında yüzde 60, yüzde 80 gibi satılmasında zarar ettiğimiz ve bu kampanya karşısında da kurum olarak ve ayrıca tüm ilgili kişiler olarak zayıf mı kaldık, ne mücadele yaptık ve sizin de ifade ettiğiniz gibi ve yine burada okuduğumuz gibi bunu bir başka şekilde, başka yerlerde pazarlayarak açığımızı ve kârımızı yükselttiğimizi de söylüyorsunuz. Ancak, bu deterjan piyasası ve diğer kuruluşlarla buradaki bor madeninin pazarlanmasındaki, pazar kaybındaki mücadelemizin ne kadar yapıldığı konusunda net bilgi sahibi olmak istiyorum. Burada sanki Türkiye’nin, bu konuda, özellikle pazar payı konusunda çok net tavırlar koymadığı ve eksik kaldığı konusunda kamuoyunda böyle bir algı var.

Yine TMSF’ye devrettik ve daha sonra Özelleştirmeye, Garipoğlu ile ilgili ve sizin de ana konularınızdan olan, ihtiyacınız olan bu fabrikanın hammaddelerini buradan almaya, aynı fabrikadan almaya devam ediyor musunuz? Hangi koşul ve anlaşmalarla devam ediliyor? Aynı zamanda da bu fabrikayı yeniden kurmayı siz mi düşünüyorsunuz veya böyle bir hazırlığınız var mı?

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ziver Bey, buyurun.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkanım, ben Erkut Bey’in Fernas ile ilgili olan bir cümlesini düzeltmek adına söz aldım. Bu süreçte ihaleye girdiği dönemlerde bu mahkeme sonuçlanmamıştı. Erkut Bey’in bir bilgi eksikliği orada var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sonuçlanmış. Hüküm giymiş bu arkadaş.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hangi partiden! Hangi partiden hangi partiye geçmiş?

ZİVER ÖZDEMİR (Batman)- Vekili değil, o arkadaşımız birde “eski bir milletvekili” deyince o şeye de gerek yok, CHP’ den seçilen sonra da AK Partiye geçen bir hemşerimizdir yani.

BAŞKAN – Neyse sorun değil, insanlar siyaset de yapabilir, ticaret de yapabilir. Şimdi hangi partiden olduğu çok da önemli değil. Olaydan ayrılmayalım.

Adnan Bey, buyurun.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hakikaten şirketler cirolar üzerinde değerlendiriliyor, kırk üçüncü sıradasınız, kârlılık konusunda altıncı sıradasınız, bendeniz de kırk bir yıllık bir KİT’in başında olup, bürokrasi hayatımı 11/03/2011 tarihinde sona erdirdim. Zatıalinizin durumunu inceledim, Etibank Genel Müdürlüğünde sırasıyla mühendis, daha sonra teknik şef, başmühendis, müessese müdürü ve genel müdür muavini ve yönetim kurulu üyesi, en son 15/11/2004 tarihinde Etibank Genel Müdürlüğümüzde Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak vazifeye başlamışsınız. Takriben bugün itibarıyla yirmi beş yıl on bir gün gibi bir hizmetiniz var. KİT olarak -Aykut Bey kardeşimizin böyle zaman zaman söylediği gibi- zarar eden bir müessesede, kârlılığın üst düzeyde olmasından dolayı sizi tebrik ediyor ve kutluyorum, başarılarınızın devamını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Harun Bey, buyurun.

HARUN KARACA (İstanbul) – Bir soruyla başlayacağım. Bu Hayyam Garipoğlu ile bahsedilen şirketin kuruluş tarihi ne? Konuştuğumuz bu Eti Maden şirketimizle birlikte kuruluş tarihi ne? Onu doğrusu merak ediyorum. Bunun dışında personelle ilgili burada çok şey konuşuldu. Gerçi biz arkadaşlarla karşılıklı görüştük de kafalarda bir istifam kalmaması açısından sadece ben orada bir açıklama yapma gereğini duyuyorum. Sadece iki yılı karşılaştırdığımız zaman da zaten konu ortaya çıkıyor. 2008 yılında 3 414 kişi, 2009 yılının sonunda 3 431 kişi personel. Yani personel politikasıyla ilgili sanıyorum Hazine'deki arkadaşımızın sözleri ile Genel Müdürümüzün sözleri arasında bir çelişki oluştu ama Genel Müdürümüz galiba bu konuda haklı diye düşünüyorum açıkçası.

Bunun dışında da tabii Necati Bey’e ve diğer arkadaşlarımıza özellikle kurumumuzla ilgili çalışmalarından dolayı ben de teşekkür ediyorum. Gerçekten en azından bu Komisyon'da bulunan arkadaşlar da sanıyorum genel olarak bu konuda mutmain oldular çünkü öyle bir tartışma ve müzakere de geçirmedik.

Son konuyla ilgili cevapta ise, zaten ben bu konuda bir yorum yapmayacağım. Son konuyla ilgili Genel Müdürümüz bu konuda size cevap verecek ama Hayyam Bey ile ilgili kısımda bilgilerim beni yanıltmıyorsa bu evveliyatı olan bir şey, zaten TMSF ile veyahut da işte ne bileyim TMSF ile borçlandırma yapılandırması vesaire hacizleri şunlar bunlar, o süreç devam ediyor yani Hayyam Garipoğlu ile devlet arasında olan.

Teşekkür ediyorum ve tüm arkadaşlarıma ayrıca bu güzel müzakerelerden dolayı teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, ben de Sayın Genel Müdüre teşekkür ediyorum ama herkes Sayın Genel Müdüre sordu, ben de denetçi arkadaşlara sormak istiyorum. Yüksek Denetleme Kurulu raporunun 65'inci sayfasında diyor ki: "Teşekkülün yüklü miktarda palet ve torba ihtiyacı bulunduğu halde alımların işletmelerin ihtiyaçlarına göre parça parça ihaleye çıkılarak yapılmasının tercih edilmesi, piyasada büyük miktarlarda alım yapılabilecek firma sayısının az olması nedeniyle tekelleşmeye meydan verilmeden alımların rekabet ortamında yapılmasının amaçlanmasından kaynaklanmaktadır." Aslında buradaki yanlış şu:

1- Parça parça alınması zaten Kamu İhale Kurumuna Kanunu'na aykırı.

İki: Varsın tekelleşsin. Ben ucuz almak istiyorum, ucuz almak istediğim her yerden alırım. 1 milyon tane torba alan adam ile 100 tane torba alan adama aynı fiyatı vermezler. Onun için burada bence Denetim Kurulu Raporu'nda bunun eleştirilmesi gerekirken öneri şeklinde geçmiş, ben de onu eleştirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben izniniz olursa bir örnek vereyim yani Sayıştay'ı savunmak tabii bana düşmez ama somut bir örnekten yola çıkarak, Sağlık Bakanlığımız bu röntgen alımları konusunda toplu bir ihale yaptı. Yani iyi niyetle çıktılar dediler ki, her hastane tek tek, birer, ikişer tane röntgen makinesi almaktansa biz talepleri toplayalım, bir çıktılar ihaleye iki yüz tane makine alacağız diye, o zaman üretici firmalardan şöyle şikâyet geldi, dediler ki, bizim şu anda toplam kapasitemiz müsait değil, bunu karşılamak mümkün değil, bunu karşılayamayız. Nitekim birkaç tane uluslararası büyük firma geldi ve -bizim OSTİM'de bizzat ben şahit olduğum için söylüyorum- dediler ki, bizi öldürdünüz, bittik yani iki yüz taneyi değil Türkiye'de dünyada sadece bir iki tane firma yapabilir. Olayın bu boyutu da var. Tabii, arkadaşlar yine cevaplandırabilirler.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; burada tabii birçok milletvekiliyle birlikte çalışıyoruz, bürokrat arkadaşlarımız da var. Biraz evvel Kamer Bey'in sarf

ettiği bir sözle alakalı bir açıklama yapmak istiyorum. Bir siyasetçinin diğer bir siyasetçiyle ilgili olarak “dönek” ifadesini kullanmasını şık bulmuyorum. Her milletvekili özgür iradesiyle istediği partide siyaset yapabilir. Tabii, Kamer Bey’in bir özür dilemesini de bekliyorum. Bunun bir örneğini de... Zaten Sayın Kamer Genç’in kaç partide siyaset yaptığını herkes biliyor. O ifadenin düzeltilmesini tecrübeli bir milletvekili olarak, bir büyüğümüz de olarak bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, aslında böyle, bu tür konuşmalara meydan vermemeniz lazım.

Ben sosyal demokrat bir kişiyim. Tunceli gibi bir yerde -Tunceli ili 2 milletvekilidir, dar bölge sistemidir- 7 defa seçilmiş bir insanım. 1987’de, 1991’de ön seçimle ve tercihle seçildim, 1995’te parti genel başkanıyla aramda ihtilaf çıktı, o zaman Doğru Yol Partisiyle koalisyon ortağıydık ama ben Doğru Yol Partisine geçtim ama Doğru Yol Partisi... Benim sosyal demokrat olduğumu herkes biliyor ve orada yine bir bağımsız milletvekili geldim, çalıştım. Ben şimdi burada bir partinin gücünü kullanarak, oy alarak gidip de parti değiştirmedim, şartlar beni değiştirdi. 2007 yılında da bağımsız geldim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yolsuzluk yapmadın en azından...

KAMER GENÇ (Devamla) – Tabii. Böyle gidip de efendim partilerle... (Gürültüler)

O döneklik değil işte. O döneklik değil, yiğitliktir. Ben bilakis... (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin, Kamer Bey konuşuyor.

KAMER GENÇ (Devamla) – Efendim, yani bir partiden seçilip de gidip ondan sonra kendisini satan insanlar dönektir.

AHMET YENİ (Samsun) – “Dönek” ifadesini...

BAŞKAN – Ahmet Bey “dönek” ifadesini eleştiriyor.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ben ismini bilmiyorum kimin olduğunu.

AHMET YENİ (Samsun) – O dönek ifadesini düzeltsin.

KAMER GENÇ (Devamla) – Mesela bir partiden seçilip de parti genel başkanlığı tarafından merkezde aday gösterilip de seçildikten sonra o partisini satıp ihaleler karşılığında başka bir yere gidenlere, bunlara “dönek” demek lazım, daha doğru. Ama yani ben 1995 yılında seçime bir hafta kala gittim Doğru Yol Partisinden aday oldum, o güne kadar Doğru Yol Partisi Tunceli’de bir tane adam çıkarmamıştır ve halk beni seçti getirdi ve ben yani Doğru Yol Partisindeki birçok arkadaşlarımızla da hatta şöyle bir olay...

AHMET YENİ (Samsun) – Sadece o cümleyi düzeltmek istedim.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, sana düşmez o cümleyi düzeltmek, onu hak edenler alır.

AHMET YENİ (Samsun) – Sizden talep ediyoruz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, benden talep etmene gerek yok. Yani beni örnek göstermeni de çok yadırgadım seni. Ben şimdi gittiğim Doğru Yol Partisinde ne ihale peşinde koştum ne bilmem banka kredileri peşinde koştum ama maalesef Türkiye’de bazı şeyleri de kabul etmek lazım, seçilen milletvekilleri parti değiştirirken büyük paralar karşılığında parti değiştirenleri de biliyoruz yani parlamenterleri de fazla kötülemek de istemiyorum.

BAŞKAN – Yani onu siyasi tarihçiler yazsın Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bu nedenle yani bunların da hakkını vermek lazım.

Teşekkür ederim.

AHMET YENİ (Samsun) – Özür dilemedi ama, o kelime hoş olmamıştır.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – “Yahu” kelimesini geri almanız lazım. Ben de duymadım. Özür dilemedi, böyle bir şeyi ben de kabul edemem, o kelimeyi geri alması lazım Beyefendi’nin. Aynı şekilde burada olmayan, kendi cevap hakkını veremeyecek vatandaşla ilgili bir cümleyi geri alsın.

BAŞKAN – Ziver Bey, şimdi sonuçta arkadaşlarımızın tabii temiz bir üslupla konuşmaları hepimizin dikkat etmesi gereken bir husus ancak burada olmayan şahıslarla ilgili olarak da, toplantımız şu anda kamuoyuna, basına açıktır, eğer kendi hakkının ihlal edildiğini düşünen ve şu anda salonda bulunmayan kişiler varsa da her türlü hukuki yollara başvurma hakkına da sahiptir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, ben zaten bilmiyorum kim olduğunu, ben ismini öğrenmek için...

BAŞKAN – Sorun değil Kamer Bey. Bakın, ben ortaya bulmaya çalışıyorum, uzatmayalım şimdi, Ziver Bey’le aranızı bulmaya çalışıyorum.

Evet, İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Genel Müdürümüzün gerçekten de performansı oldukça bizi şaşırttı, ben kendilerini tebrik ediyorum. Bunun altında da yatan en büyük nedenlerden bir tanesi de hizmet alımıyla işçi çalıştırılması fakat burada tabii ki işte işçi ve üst işveren ve alt işverenle ilgili birtakım problemler var. Bu, tüm KİT’lerimizin problemleridir. Burada tabii bizim neyi yapmamız lazım, hem performansı yakalamamız lazım hem de işçi haklarını da savunmamız lazım. Bunu tabii sizin bir KİT kurumu olarak yapmanız mümkün değil ama İş Kanunu’nda köklü bir değişiklik yaparsak, performansa dayalı ücretlendirme sistemine geçerse belki daha ülkemizin müreffeh seviyesini artırabiliriz diye ben düşünüyorum yoksa öbür türlü yani bir KİT’in bu işçilerle ilgili problemlerini çözmesi mümkün değildir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Sayın Genel Müdür, arkadaşlarımızın görüşlerini dinlediniz, sorularını aldınız, tekraren hatırlatıyorum ki bir kısım üye arkadaşlarımız da yazılı talepte de bulundular. Şu anda teknik incelemeyi, detaylı çalışmayı gerektiren hususlar varsa, komisyon tutanaklarımızın tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığımıza yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, öncelikle Sayın Genç’in sorularına cevap vermek istiyorum.

Palet ve torba alımlarıyla ilgili KİK dışında bir ihale söz konusu değil. KİK’in yine imkân verdiği istisna maddesi var, istisna maddesine göre yapılıyor. Şimdi, bir an için bunları bir tarafa bırakalım, elimizde çok somut istatistik var, biraz önce sizin de buyurduğunuz gibi belirli bir kapasiteye ulaşabilen firma sayısı son derece az. Siz bir anda “1 milyon adet palet istiyorum.” dediğinizde karşınıza 2 tane adam çıkıyor ve vermesi gerekenin en az yüzde 25, yüzde 30 fazlasını veriyor fiyat olarak. Şu anda bizde her iki durumla ilgili de yaptığımız ihaleler var, ben onların istatistiğini yani o aldığımız değerleri size takdim edebilirim yani biz şöyle bir şey yapmaya çalıştık: Deddiğiniz doğrudur, büyüklükler bir güçtür, büyük miktara çıktığınız zaman fiyat düşer ama onun bir optimum noktası vardır. Eğer optimum noktasını geçerseniz bu sefer karşınıza bir tane firma çıkıyor, tamamen onun inisiyatifine kalıyorsunuz çünkü diğerleri...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çerçeve sözleşmesi diye bir şey var, parça parça alabilirsiniz.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Parça parça da alıyoruz Sayın Vekilim. Şöyle yapıyoruz...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 3/g’ye girmiyor, Kamu İhale Kanunu’nda tanımlıyor...

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ - Ama 3/g’yi de biraz açmamız lazım. Çok affedersiniz, 3/g’yi de açalım. 3/g sanki şöyle bir şey gibi algılanıyor, 3/g, açık ihale yapıyoruz, pazarlık yapmıyoruz, davet yapmıyoruz, tamamen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Genel Müdürüm, 3/g’nin bütün yetkisi elinizde...

BAŞKAN – Aykut Bey, izin verin devam etsin.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Yani bütün 3/g’yle yapılan ihaleyle diğer bütün hâlinde yapılan ihale arasında hiçbir fark yok. Bütün basın yayın, ilan kurumlarında ilan ediyoruz, kendi web sayfamızda ilan ediyoruz, katılımlar olağanüstü fazla yani öyle üç beş tane firma değil, yirmi, otuz firma teklif veriyor. Sadece şöyle bir şey yaptık biz: Baktık ki fiyatlar sürekli artıyor, o zaman bunun bir optimumu olmalı dedik ve bu şekilde çıktık. Bundan da öte inanılmaz derecede bazen talep artışı oluyor. Parça alıyorsunuz yani palet bizim maliyetimizin

içerisinde son derece az yekûn tutan bir şeydir ama buna rağmen biz açık ihale olmadan hiçbir ihale yapmayız. Bu açık ihalenin bir şeklidir, onu özellikle söylemek istiyorum.

İkincisi: Sayın Genç bu alınan insanların isimlerini belirlemeyle ilgili bir soru sordu. Alınan insanların isimlerini belirlemek suçtur, sadece nitelik söyleriz biz, tornacı, elektrikçi, işte elektronikçi gibi şeyler söyleriz. Onun dışında idarenin baskıyla aldırıldığı hiçbir şey yoktur ve bu konuda ben çok iddialıyım, hiç kimseye müdahale etmiyoruz. Yani tam tersine hatta bir adım daha ilerisini söyleyeyim, hizmet alımları işçilerinin de İŞKUR tarafından gönderilmesini talep ediyoruz, daha ilerisini söylüyoruz. Çünkü bölgesel güçler orada tabii ki etkili oluyor ama o biz değiliz. Biz hiçbir zaman falanca müteahhide şunu yap, bunu yap demeyiz ama dâhilde falanca adam gelmiş, filancayı çalıştır demiş, bu bizim tamamen dışımızdaki bir hadisedir yani ikili ilişkilerle olacak bir şeydir, yapıyorlar, yapmıyorlar, bu konuda da biz taraf değiliz. Bunu söylemek istiyorum.

Sayın Özensoy'un merak ettiği birkaç konu var bu kalsine tinkalin patent hakkıyla ilgili. Onunla ilgili Sanayi Bakanlığının düzenlemesi gereken yönetmelik hâlâ düzenlenmediği için onunla ilgili hiçbir gelişme olmadı, aynı şekilde donmuş vaziyette duruyor, sadece Kurula çıkarıldı ama sonuçta bu ürünümüz tescillendi, tescil safhası, bulucularla ilgili işin hukuku olmadığı için bulucular tarafı hâlâ donmuş vaziyette, hiçbir eylem yapılmadı.

Bu sülfürik asit fabrikasının ekzotermik reaksiyonuyla ilgili üretim yapacağımızı söylemiştik, gerçekten çok orijinal bir proje bu. 90 milyon kilovatsaat/yıl elektrik üretiyoruz, mevcut tesisin elektrik ihtiyacını karşıladığı gibi var olan iki tane tesisin de elektrik ihtiyacını karşılıyor, üstüne 24, 25 milyon kilovatsaat/yıl elektriği satıyoruz yani çok orijinal bir proje. Sadece bu yolla, kabaca söylüyorum, 20 trilyon para kazanıyoruz yani ekstra para kazanıyoruz. Bunu bu şekilde açıklayayım.

Bir de belki tam şey değil ama yani böyle bir ortamda bunu da söylemekten gurur duyduğumu söylemek istiyorum. Bu “bor” denilen şey öyle petrol gibi, altın gibi, bakır gibi satışı kolay bir iş değil, aslında bizim en zayıf olduğumuz şey budur yani tüketim alanı son derece sınırlıdır ve dünyada zannedildiği gibi tekel değiliz, biz pazarın sadece yüzde 1’inde tekeliz, o da Türkiye, Türkiye’de tekeliz ama dünyada Amerikalılar, Ruslar, Çinliler, Şilililer, Arjantinliler, bunlar bizim rakiplerimizdir ve çatır çatır bir kamu kuruluşu bunların arasından rekabet edip 2005’ten itibaren hem fiyat belirlemede hem ürün çeşitliliğinde hem kârlılıkta hem satış miktarında birinci olmuştur, bunu söyleyeyim. Asıl söylemek istediğim şey, yeni bir kullanım alanı daha bulduk yani bu daha dünkü bir hadise ve çok net olmadığı için söylemek istemiyordum ama sayın milletvekillerimizin -sağ olsunlar- iltifatları üzerine bunu da söylemek istiyorum. Dünyada biliyorsunuz karbondioksit emisyonu çok büyük bir problem yani baca gazı tesisleri, işte bu sera gazı ilişkisi çok dünyaya sıkıntı veren bir ilişki. Bizim yaptığımız bir çalışmada borlu çözeltiler ile baca gazını muameleye tabi tutarak satılabilir bir ürün elde ettik ve baca gazını da yüzde 70 oranında yok ettik, bu şu anda laboratuvar çapında

yaptığımız bir hadise. Bu şu demektir: Bunu sanayiye dönüştürdüğümüz zaman mevcut geldiğimiz yerin 10 katı, 20 katı, 50 katı bir noktaya çıkacağız demektir. Bunu da bu vesileyle söylemek istiyorum. Bu laboratuvardaki deneyler tekrarlı ve hepsi teyit ediyor. Bunu söyledikten sonra diğer şeylere geçmek istiyorum.

Bor fiyatlarını hemen hemen son beş altı senedir dünyadaki fiyatları biz belirliyoruz. Nasıl anlıyoruz onu? Biz satış yaptığımız ülkelerin gümrük istatistiklerini satın alıyoruz. Oralarda kim kaç paraya mal sokmuş, biz kaç paraya sokmuşuz, bu şekilde somut verilerle hareket ediyoruz. Çin’de tam 43 kat büyüdük. 2000’li yılların başında 9 milyon dolar olan ihracat şimdi 410 milyon dolara çıktı, gelecek sene muhtemelen 500 milyon doları geçeceğiz. Peki, satışı nasıl yapıyoruz? Amerika’da 1, Avrupa’da 2, Rusya’da 1 olmak üzere sermayesinin yüzde 100’ü Eti Madenin olan ve Çin... Affedersiniz Çin’de de 1 temsilciliğimiz var ama operasyonu şu anda sınırlı. Biraz önceki saydığım yerlerin tamamında satışı sermayesinin tamamı Eti Madenin olan yani devletin olan kuruluşlar vasıtasıyla pazarlama yapıyoruz. Çin gibi yerlerde distribütörler vasıtasıyla satış yapıyoruz. Sebebi şu: Hukukun olmadığı yerde para tahsil etme kabiliyetiniz yok. Bizim bir lira bile -dikkat etmişinizdir- batık paramız yoktur. Biz burada paramızı alırız ve ondan sonraki safhada distribütörler dağıtım yapar bir kısmını, bir kısmını da son kullanıcılar vardır. Eğer bir firma son kullanıcıysa onu -tabiri caizse- biz içimize alırız ve hiçbir zaman o son kullanıcıya aracılar vasıtasıyla mal sattırmayız yani eldeki kuş meselesi, ulaştığımız firma son kullanıcıysa o bizim database’imize girer ve ona direkt mal satarsınız ama distribütör firmalar klasik manada ticaret şirketleri değildir. Bor, biraz önce bahsettiğim gibi yeni kullanım alanına ihtiyaç olan bir malzeme olduğu için firmalar yeni kullanım alanlarıyla ilgili onlar da araştırmalar yaparlar ve dolayısıyla Çin’de bu şekilde büyüdük yani hem işinizi bilmeniz gerekiyor hem mal sattığınız sektörün inceliklerini bilmeniz gerekiyor. Ben bunu kendi deyimiyle “teknik pazarlama” diye tabir ediyorum. Eğer teknik konuları bilmiyorsanız sadece ticari ilişkilerle bu işi yapmanız mümkün değildir. Fiyatları da dünyada biz belirliyoruz. Eskiden Amerikalıları referans alarak fiyatlar belirlenirdi, herkes, Amerikalılar fiyatları açıklar, ondan sonra onları takip ederlerdi. Şimdi, herkes bizi takip ederek... Tabii, bu şöyle bir şey: Biz dünyada rakipsiz değiliz. Öyle bir fiyat olmalı ki malınızı satabilmelisiniz ve en iyi fiyat olmalı ama böyle bir fiyat koyarsanız, mesela çok yükseltirseniz, çok nazlı bir sektördür bu çünkü borun kullanım amacı her yerde enerji tüketim miktarını azaltmaktır yani bor hiçbir zaman başrol değildir, bor her zaman figürandır yani ana harmanın içerisinde bir katkı maddesi olarak kullanılır, kimisinde yüzde mertebesindedir, kimisinde milyonda 1 mertebesindedir. Mesela, konjonktivit ilacı vardır, içerisinde milyonda 1 mertebesinde borik asit vardır ama “bordan yapılır” diye konuşulduğu zaman sanki tüm hammaddesi bormuş gibi algılanır. Hâlbuki böyle bir şey yoktur. En fazla sattığımız sektör cam sanayisidir, yüzde 85’ini cam sanayisine veririz, cam sanayisinin de kendi içerisinde bölümleri vardır, “solar cam” dediğimiz güneş

enerjisi sisteminin ana girdilerinin ikincisidir, birincisi yine enerjidir, diğeri izolasyon malzemeleridir, şimdilerde de yeni yeni LCD ekranda bor kimyasalları kullanılmaya başladı. LCD ekran tüketiminin artmasıyla bor kimyasallarının tüketim hızı da artmaya başladı, yalnız orada Japonya'ya bile -ülkemiz adına gururla söylüyoruz- biz mal satmaya başladık çünkü Japon "Ppb mertebesinde, ppm mertebesinde falanca komponontide istemiyorum." diyor. Diyor ki: "Bir (a) maddesini şu değer altına indirmedeniz biz sizden mal almayız." Biz onu yaparız diyoruz, yapıyoruz ve satıyoruz. Bunu da bu vesileyle söylemiş olayım.

Sayın Haydar Akar'ın eski bir genel müdürle ilgili... Bizde böyle bir bilgi yok. Bütün Avrupa ve Amerika'yı kapsayan şekilde sermayesi yüzde 100 Etinin olan bir şey var, sadece bahsettiğim gibi Çin bölgesinde distribütörlerle satıyoruz.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, Çin'dekini de açıklar mısınız?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Çin'de iki şekilde satıyoruz Sayın Vekilim. Bir, distribütörler, bir de son kullanıcılar. Son kullanıcılara direkt satıyoruz yani eğer o adama biz ulaşmışsak, o müşteriye ilk önce biz ulaşmışsak onu hiçbir zaman kaybetmiyoruz, o bizim müşterimiz ama distribütörler yani dağıtıcılar da bizden mal alıyorlar, parasını verip satıyorlar, toplamda yirmi kadar dağıtıcı var. Yalnız şunu şöyle bilmemek lazım: 2000'li yılların başında bizim ambarlarımızda kapasitemiz sadece 400 bin ton olmasına rağmen altı aylık stok vardı, şu anda kapasitemiz 2 milyon tonlara çıkmış vaziyette...

ALİ SIRABAŞ (Çanakkale) - Çok özür dilerim, bu konuda açıklama yapıyorsunuz da onun için hemen bir saptamayla sormak istiyorum.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) - Çin'deki distribütörümüz kimdir ve Garipoğlu'yla bir ilişkisi var mıdır?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Yoktur. On altının üzerinde distribütör var, tek bir distribütör yok, kabaca sayısını hatırlıyorum. Ayrıca son kullanıcılarla beraber otuza yakın müşteri vardır orada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Fiyat farkı yok değil mi?

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Yoktur, hiç yoktur.

Biz şöyle yapıyoruz: İnsanları başlangıç noktasında aynı noktadan çıkartıyoruz, kim hızlı koşuyorsa koşsun, buyursun diyoruz.

BAŞKAN – Devam edelim, stoklardan bahsediyordunuz.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Yani daha önce altı aylık stoklar varken şu anda üç günlük bile stokumuzun olmadığı durumlar oluyor.

Navlunla ilgili kısmı belki Sayın Milletvekilim siz söylediniz ama bizim navlunlarımız dâhilî navlun değil limana navlun yani biz İstanbul'dan, İzmir'den ve kendi işletmemizin bulunduğu yer olan Bandırma'dan çıkış yaparız. Orada hiçbir zaman tam manasıyla demir yolu da olmaz, kara yolu da olmaz çünkü zamana karşı yarışsınız, gemi sizin istediğiniz zamanda gelmemiştir, siz kara yolunu da kullanmak durumundasınız, meblağ büyükse demir yolunu tercih edersiniz yani bunların her zaman bir kombinasyonu ile hareket etmek durumundayız ama biz demir yollarıyla taşımayı prensip olarak hem faydalı buluyoruz hem de onunla ilgili yatırım yapma kararı aldık.

İş güvenliğiyle ilgili bir konuyu atladım. Tamamen bizim dışımızda yine bir firmaya iş güvenliğiyle ilgili “Biz neyiz?” diye biz analiz yaptırarak yani çünkü kurumun kendi personeli kendisiyle ilgili analizleri sağlıklı yapamaz. Ayrıca çevreyle ilgili de yaptırarak yani “Biz neyiz?” diye dışarıdan yaptırarak ve onun gereklerini, eksik olan yerleri de şu anda tamamlıyoruz. Böyle bir ünitemiz... Sürekli takip eden, iş güvenliği açısından takip eden bir birim de kurduk. Bunu da bu vesileyle söylemiş olayım.

Sayın Aydın Bıyıklıoğlu'nun şeyini söylemiştim biraz önce ama yani bir konveyör sistemi tabii ki bizim kendi iç ilişkilerimizde hâlen kullanılıyor ancak mesela kilometrelerce uzaklığa, limana, şuraya, buraya ister istemez takdir edersiniz ki kamyon ve demir yolu kombinasyonu ile hareket ediliyor. Ayrıca da ocak içerisinde de mesela bazı ara nakliyeler var, onların da etüdünü yaptık. Mesela, Kırka İşletmesinde ocağın fabrikaya şu anda kamyonlarla geliyor, onun da etüdünü yaptık ama fizibil çıkmadı yani bir de çünkü arz güvenliği de var. Mesela, kış olduğu zaman işte bantlar kayıyor, bizim malzememiz çilli bir malzeme, bant bir kaydığı zaman fabrika ham madde bulamıyor, işletmecilik açısından sıkıntılı oldu. Zaten bizim üretim maliyetimizin içerisinde madenden gelen kesim, belki biraz şaşırtıcı olacak ama yüzde 10'u geçmez. Biz yüzde 50 enerjiye para harcarız en az , yüzde 50'dir yani enerji yoğun çalışır. Kimyasal tesislere yönelik de şöyle algılanıyor yani bizim işte tabiatın çıktığı şekliyle bu malzemeyi sattığımız zannediliyor, hâlbuki bir sürü fiziksel ve kimyasal işlemden geçirildikten sonra kimyasal proseslerle bor kimyasallarına dönüştürüp satıyoruz. Sattığımız malzemenin yüzde 92'si bor kimyasalları ya da öğütülmüş kolemanittir. Ham tabir edilen kısım ile ilgili satışı yoktur, en fazla konsantre satışı vardır, o da yüzde 8'e tekabül eder.

Sayın Aykut Erdoğan'ın sorularını cevaplamaya çalışayım. Dünya bor piyasasını şu anda biz belirlemeye başladık. Pirit ile ilgili durum, evet, firma, Sayın Milletvekilim, sizin de söylediğiniz gibi fiyatları fahiş bir şekilde artırmak istedi ama biz bunu mahkemeye verdik, mahkeme bizim lehimize karar verdi, şu anda eski fiyatlarla almaya devam ediyoruz. Ayrıca da pirit sahibi için beladır, tüketilmeye ihtiyaç vardır, onu da ilgili firmaya hatırlattık ve dolayısıyla fiyat artışı söz konusu değil.

Biraz önce paletle ilgili açıklama yapmıştım. Bir de Fernas meselesi var. Şöyle yapıyor: Bizim şu anda merkezî satın alma birimimiz var. Biz tüm satın almalarımızı merkezî olarak

Ankara'dan yapıyoruz. Sebebi şu: Minimum etki, minimum insanların teması şeklinde. Bilgisayara giriyor, o anda bu firmayla ilgili yasaklama kararı yoksa bizim açımızdan bu firma yasaklı değildir ama ondan sonraki sayfada yasaklı olmuş, olmamış tabii onu bizim takip etmemiz mümkün değil. Ben bu söylediğinizi de ilk defa duyuyorum, bununla ilgili de bir araştırma kendi açımdan yapacağım ama bizim ihale yaptığımız dönemde yasaklılığı yoktur, onu arz ediyorum.

Sayın Ali Sarıbaş'ın soruları. Perborat sektörünün bir doğal gidişatı var, doğal gidişatı şuydu: Avrupa bunu şu an diğer ürünlerde de yapıyor, ham madde kaynağı tek bir noktaya teksif edilmişse illaki onun alternatifinin bulunmasını istiyor. İşte, şu meşhur son zamanlarda “Üremeye zararlıdır,” , işte “Erkeklerin üremesine engeldir.” gibi laflarla yapılan şeyler var, onlardan da bahsedeyim ben biraz. Diyor ki Avrupa kanun koyucusu, hiçbir zaman arz kaynağı tek olmamalı, illa ki çok kaynaklı olmak durumunda. Avrupa'da bor hiç yok yani sadece bizde var. Diyorlar ki kaynak çeşitliliği olması lazım. Bir görünür yüzü var, görünür yüzünde çevresel ilişkileri koyuyorlar her zaman, burada yani işte çevreye zararlıdır, yok insan sağlığına zararlıdır falan filan, bir de arka yüzünde arz kaynağı eğer onlarda değilse illa ki size, kendilerine, bize de alternatif buldurmaya çalışıyorlar yani perborat sektörü iki sebepten bana göre öldü. Biz göreve geldiğimizde bu zaten can çekişiyordu yani o dönemde. Bunu ben benim dönemim, senin dönemin anlamında söylemiyorum, ben bunu objektif olarak değerlendirmeye çalışıyorum. Hidrojen peroksidi ucuz üretemediğiniz müddetçe perboratı ucuz üretemezsiniz, perboratı ucuz üretemediğiniz müddetçe de rekabet edemezsiniz. Bir tane şartı vardı, biz bu ilgili firmayla, bu patronlarla beraber ben defalarca konuştum. Bakın, Türkiye'yi perborat sektörünün vatani, üretim merkezi yapabiliriz makul olursanız, eğer makul fiyatlarla bize peroksit verirsiniz yani yüz binlerce ton değil, belki 500 bin ton gibi mertebelere çıkabiliriz ancak maalesef onda başarılı olamadık yani sektörün ölmesi bir süreçtir fakat bizim açımızdan daha önceden perborat üreten o fabrika şu anda başka bir bor kimyasalı üretiliyor, kapasitesini bizim dönemimizde tamamen başka bir kimyasala dönüştürdük ve hiç yatırım yapmadan o fabrikada başka bir ürün üretiliyor, kapasite kullanımı da tamdır. Bunu da bu arada söylemiş olayım.

Türkiye şu anda sodyum perkarbonat ithal ediyor, perborat son derece az tüketiliyor çünkü kaynak çok sınırlı. Eğer bizim bir hidrojen peroksit fabrikamız olsaydı ama bu bitkisel hayata girmiş bir sektörü hayata tekrar bağlamak kadar zor bir iş çünkü müşteriler alışkanlıklarını son derece zor terk ederler yani bir şey ölmüşse onu canlandırmak çok zordur. Belki bir peroksit fabrikamız olsaydı perboratı canlandırma ihtimalimiz olurdu ama o da dediğim gibi son derece zordur. Bunu da bu şekilde arz ediyorum.

Sayın Harun Karaca'nın sorusu. Peroksit şirketi; aslında bu şirket 1994'te kurulmuş, 1996'da kurum buna ortak olmuş yani aslında neden ortak olduğunu da ben izah edeyim. Ben o zamanlar mühendistim ama aslında böyle bir şeyi yapmak son derece mantıklı. Niye? Bizim hidrojen perokside

ihtiyacımız var, gelmiş firma demiş ki, sizin sahanızda -daha önceden Fransa'dan ithal edilirken bu hidrojen peroksit- bu fabrikayı kurayım, sizin ihtiyacınız olan hidrojen peroksidi vereyim, artı, Ruslara yaptırılan neredeyse on seneden fazla yapımı süren bizim kendi hidrojen peroksit fabrikamız yarım saat çalışarak yandı yani bunun ikamesi olarak hidrojen peroksit her hâlükârda bu memlekete lazım bir şey. Firma aslında çok doğru bir iş yaptı, son derece ucuza ve gerekli bir ürünü ve bizim sahamızda, üstelik taşıma yok çünkü navlun maliyeti ürün bedelinin neredeyse yüzde 25-30'larına denk geliyordu çünkü son derece patlayıcı, özel konteynerlerle taşınması gereken bir ürün yani bildiğiniz işte yani hidrojen bombası pozisyonuna dönüşebilecek bir vaziyette çünkü peroksit malum ayrıştığı zaman hidrojen de çıkıyor fakat daha sonraki safhada uygulama konusunda sıkıntı olduğu için fikir olarak güzel ama uygulama olarak kötü bir yol.

BAŞKAN – Evet, biraz hızlanalım.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Personel politikalarıyla ilgili eleştirilerine, katkılarına tamamen katılıyorum sayın milletvekillerimin. Çünkü performans dayalı ücret politikası izlemediğiniz müddetçe, eşitlik esaslı politika izlediğiniz müddetçe, çalışan ile çalışmayan arasındaki fark belirlenmediği müddetçe sadece gönüllülerle çalışıyorsunuz, görevlilerle değil. Gönüllü insan çalışıyor, o kadar. Bunu da bu vesileyle söylemiş olayım.

Sayın İsmail Güneş'in hizmet alımıyla ilgili önerilerine tamamen katılıyorum. Performans meselesi çözülürse hizmet alımı meselesi de bence çözülür.

Benim başka cevap vermediğim soru kalmadı diye biliyorum ama sayın milletvekillerim eğer...

BAŞKAN – Evet.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Akaryakıt yerine kullanımıyla ilgili...

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Şöyle Sayın Milletvekilim: Şimdi sodyum bor hidrür diye bir malzeme var. Bu hidrojen taşıyıcısı. Bor hiçbir zaman enerji kaynağı değildir. O hidrojen taşıyıcısıdır. Sodyum bor hidrür suyla reaksiyona girdiği zaman hidrojen oluşturur. Fakat, şu anda arabanızı 1 birime dolduruyorsanız benzinle, bu yolla elde ettiğiniz hidrojende 70 birime doldurursunuz. Genellikle araştırma kuruluşları işin hep teknik kısmını söylüyorlar, ekonomik kısmını söylemiyorlar. Yani şu anda bu teknik olarak mümkün ama ekonomik olarak çok uzak bir noktada. Ha, yarınlarda olacak tabii ki. Ne olacak? Petrol bitecek. Ya da daha ucuza bor hidrür üretme imkânı olacak. Dolayısıyla bu çalışmaya devam edilmeli. Ama şu anda bir enerji kaynağı olmaktan çok uzak.

BAŞKAN – Aykut Bey, eklemeniz mi var?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Son ekleme.

Şimdi tabii konuşmalarımız da tutanağa geçtiği için... Sayın Genel Müdürün 3G ihaleleriyle ilgili açıkladığı hususların iyi niyetli ama eksik bilgiye kaynaklandığını düşünüyorum. Sayın Genel Müdürüm, bakın, 01/01/2009... Sözleşme tarihleri itibarıyla söyleyeyim: 05/12/2008 tarihinde iki tane ihale İşbir Sentetik Dokuma... Toplam 9 trilyonluk ihale hep İşbir Sentetik Dokuma... Yani şey anlamında söylemiyorum ama mesela Kamu İhale Kanunu ile 3G arasında şöyle bir fark var. Kamu İhale Kanunu'nda bir kanuni müktesebat var. Sözleşmesi, şartnamesi, her türlü şeyi kanunla tanımlanmış. 3G'de ise yönetmelikle tanımlanmış. Düşünün ki ben kurumun Genel Müdürüyüm, hem yönetmeliği değiştirme hakkım var hem ihale yapma hakkım var. Buna görevlerin ayrılığı ilkesi gereğiyle... Hiçbir şekilde suçlamadan söylüyorum. Biraz sonra söyleyeceklerim de belki sizi teyit eder ama... Yolsuzluğun temel sebeplerinden biri işte bu kontrol mekanizmalarının zayıf olması. Bunu uyardırmaya çalışıyoruz ve kanun koyucu bunu bizden daha iyi biliyor. 550 tane milletvekili oturmuş ve 5'inci madde demiş ki: "Sakın bölmeyin. Ne öngörüyorsak öyle yapın." Yani milletin iradesi bu şekilde.

Çok tartışmaya girmek istemiyorum, devam ederiz ama buna böyle bir teknik bilgi vereyim. Diğer ihaleler de var; motorlu taşıma kooperatifi aynı, gemi armatörleri aynı... Çünkü ben ihale kayıtlarına da Kamu İhale Kurumundan bakarak söylüyorum.

İkinci husus bu yasaklı şirket, hükümlü şirketle alakalı. Haklısınız, ona "yasaksız" teyidi almışsınız Kamu İhale Kurumundan. Şimdi benim merak ettiğim, belki, siz Genel Müdürsünüz ama işte İhale Daire Başkanınız var, İhale Komisyonunuz var, Mavi Akım gibi bütün gazetelere manşet olmuş bir konuda... Ki manşet manşet çıkmış, yani en azından bilmek gerekiyor bu durumu. Yani bu şirketin böyle bir durumu var, bizi sıkıntıya sokabilir. Ve kanun açık: "Bir yargılama varsa yasaklama kararı verilir ve bunlar giremezler." Onun için mesela Ankara Cumhuriyet Başsavcılığında bazı dosyalarla ilgili yargılama yapılamıyor. Tabii, sizinle alakalı değil, bunu Bakanın bilmesi gerekiyor. Ve daha önceki bakan döneminde zaten... Daha önceki bakan kabineye de giremedi, milletvekili de olamadı. Bu Mavi Akım olayı önemli bir olay. Çünkü BOTAŞ ayrı bir kurum, sizinle şey yapacak değilim ama. Yani Enerji Bakanlığında ne yazık ki bu... Çok ağır bir durum.

BAŞKAN – Evet, biraz toparlayalım.

AYKUT ERDOĞDU (Devamla) – Toparlayacağım.

Bunu bilmesi gereken Bakan, siyasi hesabını vermesi gereken de Bakan. Ben inanıyorum ki - bor madenleri bu milletin gözbebeğidir, biz onu size emanet ettik- çok dürüst yönetmeye çalıştığınızı tahmin ediyorum. Ama şunu unutmayın: Bu tip madenler, ülkenin parası sadece Hükûmetin değil, bu halkın parasıdır ve biz gözümüzün nuru gibi bakmaya devam edeceğiz, yaptığınız her işte arkanızda olacağız. Ama çok da dikkatli bir şekilde bütün işlemleri... Ki, siz de şaşırıyorsunuz "Nereden diyorlar?" diye. Gece gündüz bütün satırları takip edip gözümüz üstünüzde olacak. Baskı gelirse bunu

söyleyin. Muhalefet milletvekilleri her şeyin ince detayına kadar takip ediyor. “Sıkıntıya sokuyorlar.” diye de söyleyebilirsiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Necati Bey, buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim.

Ben Sayın Genel Müdürün en son verdiği bilgiyle alakalı bir katkı sağlamak istiyorum. “Karbondiyoksit salınımını yüzde 70 engelleyen bir ürün bulduk.” dediniz. Gerçekten güzel, sevindirici bir şey bu da. Yani dünyanın küresel ısınmadan dolayı sera gazı olan karbondiyoksiti engellemek için yaptığı birçok çalışmanın içerisinde bu da önemli bir konu diye düşünüyorum ama size katkı olsun diye şunu da söylemek istiyorum: Biz Kyoto Sözleşmesi’ni imzaladık ülke olarak. Dolayısıyla, karbondiyoksit salınımını engelleyen üretimlerde bir karbon sertifikası... Belki Türkiye’de şu anda akredite olmuş bir firma yok ama Avrupa’da bu tür firmalar var, bunu da göz önünde bulundurarak... Yani mesela hidroelektrik santralleri yapanlar, işte rüzgâr santralleri yapanlar gibi... Yani karbondiyoksit salınımını engelleyen üretim yapanlara yarın, öbür gün bunları işte... Çünkü, yanlış hatırlamıyorsam tarihini, 95 yılının da altında karbondiyoksit salınımının seviyelerine düşmemiz lazım. Dolayısıyla, bu karbon sertifikaları ticari bir meta hâline gelecek. Yani Avrupa’da işte var. Daha fazla karbondiyoksit salanlar bu sertifikaları almak durumunda. Sizin yaptığınız üretimle alakalı da, bu sertifikayla alakalı da çalışma yaparsanız hem karşıya sattığınız o ürünü alanın da bu anlamda bir katkısı olacaktır. Çünkü o sertifikaya ihtiyacı olacak, çünkü salınımı yapmayacak vesaire. Yani çok kapsamlı bir şey bu. O konuda ben bunu da bir katkı olsun diye söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cemal Bey, buyurun.

MEHMET CEMAL ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Sayın Genel Müdürüm, Türkiye’deki bor madenlerinin yüzde 75’ine sahip olan bir Balıkesir Milletvekili olarak diğer çalışma arkadaşlarınızla beraber bugüne kadar Etibank camiasına yaptıklarınız için Komisyon arkadaşlarımız huzurunda sizlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, görüşleriniz, önerileriniz, katkılarınız için ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun “Sonuç” bölümünü okutuyorum:

YDK TEMSİLCİSİ – “Sonuç: Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılı bilançosu ve 315.684.196,96 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.”

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun “Sonuç” bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Sayın Genel Müdürüm, varsa eklemek istediğiniz, son sözleriniz için size söz veriyorum.

Buyurun.

ETİ MADEN İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ ORHAN YILMAZ – Sayın Başkanım, başta siz olmak üzere bütün üyelere değerli görüşleri ve eleştirileri için çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, kamu kuruluşunun temsilcilerine de... Yani şu yanlış anlaşılmasın diye bir düzeltme yapmam lazım. Hazine'deki arkadaşlarımız ve diğer kamu kuruluşlarındaki arkadaşlarımız gerçekten bize azami ölçüde yardım ediyorlar. Bunu da bu vesileyle söylemek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, zaten buradaki beyanları da bunu teyit ediyor.

Değerli arkadaşlar, biz de toplantımıza katkı veren Komisyon üyesi ve misafirlerimize, Sayıştay temsilcisi arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi ara vermiyoruz, kısa bir toplantımız daha var Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleriyle ilgili olarak.

Kuruluş yetkilisi arkadaşlarımıza teşekkür edip onlardan müsaade istiyoruz.

Diğer arkadaşları davet edelim hemen.

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi'nin 2009 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.**

Karadeniz Bölgemizdeki bakır, bakırlı pirit ve bunlara katışık diğer madenlerin çıkarılması, yeni cevher yataklarının bulunması ve işletilmesi göreviyle 1968 yılında kurulmuş olan Karadeniz Bakır İşletmeleri uzun yıllar bu görevini başarıyla sürdürmüş, 1993 yılında özelleştirme kapsam ve programına alınarak Özelleştirme İdaresine devredilmiştir.

Bütün işletmelerin satılmasıyla birlikte faaliyetleri sona ermiş olan şirketin tasfiyesine 2007 yılında karar verilmiş, tasfiye işlemleri hâlen devam etmektedir.

Şimdi Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Rüstem Ateş'e söz vereceğim. Öncesinde, toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Rüstem Bey, buyurun.

(Genel Müdür ve kurum yetkilileri kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Sayıştay mensubu arkadaşlarımız da aynı arkadaşlarımız.

Sayın Ateş, kısa bir bilgilendirme için mikrofonunuzu açıyorum, buyurun.

Çok kısa olsun lütfen.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli katılımcılar; sözlerime başlarken sizleri şahsım ve Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketi adına saygıyla selamlarım.

Karadeniz Bakır İşletmeleri Karadeniz Bölgesi’nden bakır, bakırlı pirit ve bunlara mahlut diğer cevherleri çıkarmak, işlemek maksadıyla 1968 yılında 300 milyon TL sermayeyle kurulmuştur. Kuruluşunda sermaye yapısı yüzde 49’u Etibank’ın, yüzde 51’i de özel şahıs ve bankaların olarak kurulmuş. Kuruluşundan sonra Karadeniz Bölgesi’nde cevher yatakları açmış, işletmeler kurmuş, bu işletmelerde gerekli üretim faaliyetlerinde bulunmuş, bakır ve bakırdan elde edilen madenleri üretime koymuş. Samsun işletmesinde blister bakır ve diğer işletmelerde bakır konsantresi üretmiş. Bu üretim faaliyetlerine devam edilirken 1993 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmiş.

Küre’deki işletme Etibank’a devredilmiş, Etibank işletmesiyle birleştirilmiş. Trabzon Sürmene’de bakır rezervinin bitmesi sonucu işletmeyi kapatmışız.

Samsun işletmemizin 2004 yılında yapılan varlık satışı yöntemiyle ihale sonucu CE-KA İnşaat Anonim Şirketine satışı yapıldı, devirlerini yaptık.

Diğer işletmemiz olan Murgul’daki işletmemizin de 2006 yılında yine varlık satışı yöntemiyle satışı yapıldı. Gerek tesis gerekse arsaların satışları yapıldı ve devirleri bitti.

Son işletmenin de satılmasından sonra Özelleştirme Yüksek Kurulu 2007 tarihinde şirketimizin tasfiyesine karar verdi ve tasfiyeyi de mevcut Yönetim Kurulunun yürütmesini kararlaştırdı. Bunun üzerine şirketimiz genel kurulunda tasfiye kabul edildi ve 7/9/2007 tarihinde ticaret siciline işlenerek resmî tasfiye işlemlerimiz başlamıştır.

Şirketimizin sermayesi tamamı ödenmiş 100 milyon TL’dir.

Mevcut sermayenin yüzde 99.997’si Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, yüzde 0.001’i Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve yüzde 0,002’si de özel şahıslara aittir.

Şirketimiz 2009 yılını 9.832.110 TL, 2010 yılını ise 6.255.205 TL dönem kârıyla kapatmıştır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

1 numaralı öneriyi okutuyorum:

YDK TEMSİLCİSİ – “Öneriler: Alt Komisyonumuzca Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna iletilmesi uygun görülen öneriler aşağıdadır.

Öneri 1) 7/9/2007 tarihi itibarıyla tasfiye dönemine giren ve herhangi bir faaliyeti kalmayan şirketin tasfiye işlemlerinin bir an önce sonuçlandırılması için gerekli her türlü çabanın gösterilmesi.”

BAŞKAN – Evet, cevabı alalım.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Şirketimizin tasfiye 7/9/2007 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiş, Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilmek suretiyle üçüncü şahıslara ve alacaklılara duyurulmuştur.

Şirketimize borçlu şahıs ve kurumlara da borçlarını ödemeleri konusunda yazılar gönderilerek alacaklarımızın tamamı tahsil edilmiştir.

Şirketimizin maddi duran varlıkları arasında yer alan ve misafirhane olarak kullanılan 1 daire ve elimizde mevcut kalan vasıtaların da satışları yapılarak devirleri tamamlanmıştır.

Yukarıda ayrıntısı belirtilen ve dış tasfiye işlemleri olarak tanımlanan işlemlerden gerek şirketimiz tarafından ve gerekse şirketimiz aleyhine açılan davalar dışında tüm dış tasfiye işlemleri tamamlanmıştır.

Tasfiye başlangıcında 195 olan ve tasfiyeye girildikten sonra açılan davalarla birlikte 360' a varan dava sayımız şu an itibarıyla 24' e düşürülmüştür.

Aralarında şirket hissedarlarının şirketimize karşı açmış olduğu iptal davasının da yer aldığı bu davalar sonuçlandırılmadan tasfiyenin sonlandırılması mümkün olamamaktadır. Mevcut davaların hızla sonuçlandırılması için gerekli takip ve çalışmalarımız titizlikle sürdürülmektedir.

Davaların bitmesinden sonra iç tasfiye işlemlerine girilerek hızla tamamlanacak, şirket mal varlığı hissedarlara hisseleri oranında dağıtılacaktır. Şirket tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden silinmesi neticesinde tasfiye son bulacaktır.

BAŞKAN – Evet, davaları bekliyoruz diyorsunuz yani?

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Evet efendim.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Konunun izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Davalar on yıl sürerse ne yapacağız?

BAŞKAN – Artık hâkimin vereceği karar. Ne yapalım Haydar Bey?

2 numaralı öneriyi okutuyorum:

YDK TEMSİLCİSİ – “Öneri 2) Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.”

BAŞKAN – Cevabı alalım.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Öneriyle ilgili olarak söz alan? Yok.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz alan milletvekili arkadaşımız?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, şimdi bu tasfiye edilmiş ama senede aşağı yukarı 12 trilyon civarında bir faiz alacağı var bu banka şeyinden dolayı. Yani temennimiz, Yönetim Kurulunun bir an önce bu tasfiyeyi sona erdirip bitirmesidir. Ben arkadaşları tenzih ediyorum, söylememin onlarla ilgisi yok da, bazı yerlerde özellikle işte yönetim kurulu üyeleri, birileri orada ücret almak için uzatıyorlar keyfî olarak. Bence Sayıştay bundan sonra bu denetimi yaptığına göre bu konuda bu tasfiyenin süratle sonlandırılması için gerekli yönetimin gösterilip gösterilmediği konusunu bize bildirmesini temenni ediyorum ve tasfiyenin en kısa zamanda sonlandırılmasını istiyorum.

Ayrıca da yönetim giderleri olarak senede 1 trilyon 569 milyar liralık bir ödeme yapılıyor. 4 kişi için bayağı yüksek bir para. Bunu neye göre belirlemişlerdir? Onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; biz tabii bir kamu iktisadi teşebbüsüyüz. Dolayısıyla, özelleştirme kapsamına alındığımız dönemlerdeki personel sayımızın çok çok altındayız şu an. Ama yine de tasfiye işlemlerinin yürütülmesi için işte muhasebe biriminde elemanlarımız var, hukuk davalarımız çok olduğu için hukuk servimizde de öyle, personelde de öyle. Dolayısıyla, yine belli bir sayıda personel çalıştırıyoruz. Bu giderler sadece Yönetim Kurulu üyelerinin ve başkanın değil, personelimizin de giderleri buna dâhil.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada bilançoda “Yönetim gideri” diyor.

BAŞKAN – Nedir o ayrıntısı?

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Tamamını kapsıyor. Giderlerimizin tamamı Sayın Vekilimin söylediği kadar.

BAŞKAN – Evet, Sayıştay Temsilcisi arkadaşlarımız, bu konuda ne diyorsunuz? Yani yönetim gideri mi yoksa giderlerin tamamı mıdır o?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkan, “yönetim giderleri” muhasebe tabiri. Yani o şirketi idare etmek için yapılmış olan giderlerin bütününe kapsıyor. Yönetim kurulu giderleri değil, yönetim giderleri, bütün yönetim giderleri, bütün yönetimle ilgili giderleri kapsıyor.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Evet, muhasebe tekniğine uygun diyorsunuz yani.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkanım, Yönetim Kurulu üyeleri ne kadar ücret alıyor? Bunları da belirtsinler.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, şimdi raporun Genel Müdürümüz sunuşunda “Şirkete ait son işletmenin de satılması neticesinde Özelleştirme Yüksek Kurulu 22/6/2007 tarih ve 2007/42 sayılı kararıyla şirketimizin tasfiyesine karar vermiştir.” diyor. Tasfiye, son işletmesi de satıldığı hâlde, alt komisyon raporunda işçi başına aylık ortalama giderler 2007 yılında 4.263 lira, 2008’de 3.629 lira, 2009 yılında 4.395 lira. Elinde işletmesi kalmamış bir kurumda işçi giderleri neden artmış? Bunun cevabını rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Bizim zaten şu anda 13 personelimiz var. Bu personelin 8’i memur, kapsam dışı, onlar da İş Yasası’na tabi çalışıyor, diğerleri işçi. Dolayısıyla, bizde işçi hâlâ var fakat yönetimde. Yani biz muhasebede çalıştırıyoruz veya personelde çalıştırıyoruz. Kadro olarak bizim kapsam dışı ve kapsam içi olmak üzere çalışanlarımızın tamamı, ben de dâhil, İş Kanunu’na göre istihdam ediliyor. O yüzden işçi giderlerimiz yüksek görünüyor.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Milletvekilimizin herhâlde kastettiği şey şu: Yani sizin şu anda bir faaliyetiniz yok. Yani faaliyetin olmadığı bir yerde... Ki tasfiye için sadece biz davayı bekliyoruz. Yani birkaç tane davanız var, 20 küsur dediniz herhâlde.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Evet.

BAŞKAN – Onları da zaten avukat-hukukçu arkadaşlarımız takip edecek. Diğer arkadaşların şu anda varlık sebebi nedir? Onu anlamaya çalışıyoruz herhâlde. Başka kurumlara niye göndermiyoruz? Ne yapıyor bu arkadaşlar?

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Sayın Başkanım, biz...

BAŞKAN – Çay mı getirip götürüyorlar!

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Tabii, çay getiren götüreren de var. Bizde muhasebede 2 kişi var, personelde 2 kişi var, hukukta 2 kişi var; benim 1 sekreterim var, 1 şoförüm var, işte Yönetim Kurulu var. Bir şirket genel müdürlüğü olarak biz faaliyetimize devam ediyoruz.

BAŞKAN – Bundan aşağı olmaz diyorsunuz yani!

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Yani biz indirebildiğimiz kadar indirdik. Tasfiyeye girdiğimizde 40 kişiydik, şu an 13 kişiye

düşürdük. Bundan daha aşağı da indirmemiz zor görünüyor şu an. İşlerin takibi... Çünkü 1950 yılında bizde çalışmış birisinin bizden evrakını istiyor diyelim ki Sosyal Güvenlik Kurumu. Bu evrakı bulmak için benim mutlaka personele ihtiyacım oluyor, yani arşive gönderiyoruz. Bunun gibi... Yani şirket genel müdürlüğünün şeyi devam ediyor. Faaliyetimiz yok fakat bitirmeye yönelik tasfiyede de bazı elemanlara ihtiyacımız oluyor yani.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım ve değerli milletvekilleri; bu eleman sayısı fazla diye düşünüyoruz biz. Bunu indirmekte fayda var yani. Tasfiye olmuş bir şirkette 13 kişi ne yapar, biz bilmiyoruz doğrusu. Dört yıldır. Yani ne kadar da süreceği belli değil. Yani 3-4 işi kalsa insan buna hak verir ama 13 kişi yazık.

BAŞKAN – Özelleştirmeden arkadaşlarımızdan yetkili bir arkadaşla söz verelim.

Evet, siz ne diyorsunuz?

AHMET YENİ (Samsun) – Aktif şirket gibi duruyor.

BAŞKAN – Evet, Ahmet Bey “Ben 13 kişiyle aktif şirket yönetim.” diyor.

Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ TEMSİLCİSİ – Tabii, şirketin aleyhine açılmış birçok dava vardı. Gerçekten bu davaların bir şekilde takip edilmesi gerekiyor. Burada asıl sorun, küçük hissedarların açmış olduğu, beklediğimiz dava. Şirket halka açık şirket olduğu için özelleştirme gelirlerinin tamamını şirketin kasasında... Daha doğrusu şirket değerlendiriyor. Yani personelden çok aslında tahsil edemediğimiz kamunun büyük ölçekte bir parası var. Bu yüzden de biz davanın bir an önce sonuçlanması yönünde çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

BAŞKAN – Haydar Bey, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anlamakta güçlük çekiyorum. Dört yıl olmuş. İşte Genel Müdür, genel müdür yardımcıları ama hiçbir faaliyette bulunmayan bir şirket. Özelleştirme İdaresi de bunun bütün şeylerini devralmış. Özelleştirme İdaresinin de avukatı var, hukuk bürosu var. Değil mi? Yani devredelim oraya, bitsin bu iş. Yani niçin dört senedir orada bu kadar personelle ve böyle bir kurum ayakta tutulmaya çalışılıyor, onu da anlamış değilim.

BAŞKAN – Hukuken tüzel kişilik muhatap ya yargıda.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Sayın Başkan, bunun çok hızlı çıkartılacak bir kanun hükmünde kararnameyle... 3 Kısıma kadar vaktimiz var. Bir öneri olarak hemen devredelim bu şirketi, gitsin. Bayağı bir kazancımız olur.

BAŞKAN – Hayır, üstat, siz de takdir edersiniz ki, bu konuda kanun hükmünde kararname çıkartılamaz. Çünkü burada taraflar arasında özel kişiler var biliyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Yani bir yöntem bulunur mutlaka. Ama ben doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Evet.

Harun Bey, buyurun.

HARUN KARACA (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar; aşağı yukarı bu şirketle ilgili herkes hemfikir bu konuda. İşte şirketlerin hukukla ilgili olan şeyinde, özellikle devlette çalışan avukat arkadaşların pozisyonları da belli. Eğer hukuki davaysa problem olan, hukuk davalarını özelleştirelim.

Benim kendi mesleğim de muhasebecilik. Yani gayri faal olan bir şirketin muhasebe defteriyle ilgili ne şey olacak. Yani en fazla oraya da alırsınız bir yeminli mali müşavir. Yani buradan bir tavsiye kararı gibi bir şey almak mümkünse... Yani Özelleştirme İdaresini mi... Yani doğrusu kimsenin kalbi çok fazla mutmain değil bu konuda.

Ben fikrimi söylemek istedim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, asgari, tamam, devam edecek şirket, anlaşılıyor da, Yönetim Kurulu üye sayısı 3 ise en az... Şu anda 4 de, hukuken 3'le idare edebiliyorsak 3'e düşürmemiz lazım.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Şu anda 3 efendim.

AHMET YENİ (Devamla) – Şu anda 3 mü? 4 yazıyor da listede.

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Efendim, 3 Yönetim Kurulu, 1 Denetim Kurulu üyesi.

BAŞKAN – Evet, 2009'daki sayı 4' müş, şu anda 3'e düşmüş zaten Ahmet Bey.

AHMET YENİ (Devamla) – Bunun Özelleştirme tarafından tasfiye edilmesini ben önceki yıllarda teklif ettim ancak tabii hukuki şeyler önümüze konulunca biz de olduğumuz yerde kaldık maalesef. Aynı kanaati taşıyoruz hep beraber.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, şunu soralım. Özelleştirmedeki arkadaşlarımız da aşağı yukarı aynı şeyi ifade ediyor. Yani siz davaları devralıp takip edemiyor musunuz? Yani illa kurumun tüzel kişiliğinin devam etmesi gerekiyor mu?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ TEMSİLCİSİ – Efendim, bu SPK'ya tabi, halka açık bir anonim şirket. Dolayısıyla, sırf 4046'ya göre işlem yapamıyoruz. SPK'ya tabi olmasaydı, bize yüzde 100 hisselerini satabilir ve başka operasyonlar yapabilirdik. Ancak, 68 ve 71 yıllarında halka arz edilmiş ve

kendisini bulamadığımız her gün yeni bir hissedar çıkıyor elinde hisse senetleriyle. Dolayısıyla, bu dava bizim için gerçekten önemli.

Biliyorsunuz 2012’de Ticaret Kanunu yürürlüğe girecek, kendi hisselerini şirketlerin satın alma imkânı doğacak. Belki o anlamda bir çözüm üretebiliriz ama şu anda davayı beklemek durumundayız.

BAŞKAN – Evet.

Arkadaşlar, anlaşılan o ki, mevcut mevzuat çerçevesinde biz onu 2012’deki mevcut Ticaret Kanunu’na kadar bekleyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri Anonim Şirketinin 2009 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun “Sonuç” bölümünü okutuyorum:

YDK TEMSİLCİSİ – “**Sonuç:** Tasfiye Hâlinde Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ’nin 30.3.2010 tarihindeki kendi Olağan Genel Kurulunda kabul edilen 2009 yılı bilançosu ve 9.832.110,77 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Sayın Genel Müdür, eklemek istediğiniz bir husus var mı?

TASFİYE HÂLİNDE KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ RÜSTEM ATEŞ – Efendim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, toplantıyı kapatmadan önce, bildiğiniz gibi, öğleden sonraki çalışmamızda Eximbank gündemimizdeydi. Ancak, aynı zamanda da Mecliste bir genel görüşme olduğu için bu toplantımızı ileriiki bir tarihe ertelemek durumundayız. Ben bu hususu oylarınıza sunacağım.

Eximbank toplantısının Başkanlık Divanınca belirlenecek ileriiki bir tarihe ertelenmesi hususunu kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, Millî Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi, Türkiye Cumhuriyeti Şeker Kurumu Başkanlığı 2009 yılına ait faaliyetlerin denetim görüşmelerini yapmak için 27 Ekim 2011 Perşembe günü Saat 10.30’da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.32